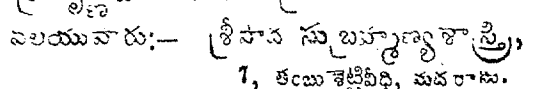

NO 206

సంచిక ౨౦౬

మ. కాసు: ఏజంట్:—మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యవస్థాపక మంత్రి, నెం 29, జననాథ్ రోడ్, గాంధీనగర్, మ. కాసు.

ఆంధ్ర ప్రభుత్వ వ్యవస్థాపనము.

స్వాగత గీతము

[శ్రీ పాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు]

శాంతింబు

పట్టభద్రులైన మీ ప్రజ్ఞ కలరి
తాళబాలక ముముజూయ దనుక; ననుగూఁ
దల్లి నాచేతనిది స్వాగతము పెరఁ
బంపె నాదలలాగ్ని దీవనలు గొనుఁడు.
చెన్న పురమున నటనటఁ జెదరియున్న
వ్యక్తులన్నియు నేకమై యాంధ్రసంఘ
మనఁగ నిష్ఠాదు వెలయు సర్వాంధ్రజనుల
స్వాగతంబిదె ప్రీతిమై నంచుకొనుఁడు.
భవ్యమగు నవ్యభావప్రపంచమునకు
మఱుఁగ గావుత మీ మృదుమానసములు
విమలమై మీ నవీనజీవితపథము
విజయరత్నప్రకాశమై వెలయుఁగాత.
విమల యైనట్టి మీ జ్ఞానవిజయలక్ష్మి
నాంధ్రజాతీయవేదము నలవరించి
అమృతపదనన్నిధి సమర్పణము సేసి
నేగ భవ్యతఁగను డాంధ్రవీరులార!
ప్రభుముఖమున మీ కర్ణపథమునందు
దేశభావలభునత ప్రతిధ్వనించె;
అబ్బునిక నాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయంబు
నడుములు బిగింపుఁ డిక్కఁ బ్రయత్న మొలోటు.
భరతమాతను బూజించుపట్టునందుఁ
గనుఁడి యాంధ్రమాతను నొక్కకంటితోడ
భారతీయస్వాస్థ్య సంపాదనమున
మఱువకుం డాంధ్రరాష్ట్రోద్ధ్వమ ప్రశంస.
ఈజుఁగోడైన రత్నములెల్ల నిండ్ల
మాసియున్నవి నిజకాంతిమహిమ దక్కి
స్వచ్ఛవిజ్ఞాన దివ్యతేజంబు గూర్చి
మకుటములదాల్చి కనుఁడు నిర్మలపథము.
తాతతండ్రుల దివ్యపదప్రచార
ములఁ బునీతంబు లాశ్రమభూమి; లందు
భీక రాజ్ఞానగహనము నెరిగిపోయెఁ
దివిరి బుష్పి పుత్రులార! ఛేదంపుడయ్య.
మహితకవితామనోజ్ఞ సామ్రాజ్యమందు
నబ్బుచున్నది ప్రాతనిధ్యము ప్రజకు;
మృదులపూర్వాభునికభావమేళనము
సేయు కవులపదము లర్పింపుడయ్య.
ప్రభుత్వోద్యోగవీరకౌర్వము నిలుప
జననిమోమున వీరతేజము వెలయ
సార్వభౌమండు ప్రీతిఁ జేసెను సేసె
కత్తిగట్టుడు వైరివ్యముమీఁద.
ఆదివీరుల యంశ మీయందుఁగాంచి
అభ్యుదయకాలమనియెంచి, యాంధ్రమాత
వేచియున్నది నవశక్తి ప్రీతిసంగఁ
దాల్పఁడెప్పుడ నేవ్యావతంపుదీక్ష.
కలుపుగోల తనమునఁ గార్యగతుల
తెలుఁగెడిగి, ధైర్యమునఁబ్రవర్తించి, జయము
బడయుచును, దల్లికండ్లెత్తివాఁజనుండ
జూచుకొనుఁడు; కుభముల మూఁగొనుఁడు.
మొగ్గయైపుట్టి ముద్దులముటగట్టి
విరిసిపిచ్చి గుహళించి ప్రీతిగొలుపు
కొనురు నవ్యాంధ్రజాతీయసమన్వయ
పరిమళం వెల్లదిక్కులఁ బయ్యఁగాక.

మిత వ్యయము — ముద్దసమయ మగుటచే ప్రతికాళ
యందును సాధ్యమగునంతవరకు మితవ్యయము కలిగియుండ
వలెను. ఆ కారణమున విద్యార్థులు తమ ఆత్మవసరముకు వివ
యముల తప్ప తక్కిన సూచనములన్నియు నిరాకరింపవలయు
గాని పొడిగింపవలయుగాని జనుపబడును. దొరతనమువారచే
సహాయము చేయుటకునుండి ప్రతిస్పందన యడగూడ నట్టి
విధానము నే అనలంబించుట స్వాభావికము. అధికస్థితి అభివృద్ధి
నొందువరకు దొరతనమువారు నాగ్నామొనరించి యందుకు
ముత్తము లిరుబడవలె అన్ని ముగ్ధునిసాటిట్టి యాకామబోధ
లకు తెలియజేయబడినది. ఈ ముగ్ధుని సంశయల బొంబాయి
దొరతనమువారు ప్రయోచించిరి.

చెన్న పురి శాసనసభ

సింహాశ్రమపు క్వారంటైను నిబంధనలు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు.

గౌ. రామచంద్రరావు గారి కిక్కిరింపితిర్యానము నుపసా
దించిరి:—

“మండపమునుండి బయలుదేరిపోవు కూలీలవిషయము
నకు, పృథువాణికుల విషయమునకు సింహాశ్రమ దొరతనము
వారు చలాయించుచుండు నిబంధనాధికారమును కర్తవ్యము
మని నదరు దొరతనమువారిని కోరుటకును, ఆ యధికారమును
మానుకొనినంతదనుక చెన్న పురి రాజధానినుండి సింహాశ్రమ
నకు కూలీల సప్లయచేయుటకు చెన్న పురి పృథువాణికుల
రిచ్చిన యనుమతిని తీసికొనుటకును ఈశభవారు కోరు
చున్నారు.”

ఈతీర్మానము నుపసాదించుచు గౌ. రామచంద్రరావు
గారు ఇటీవల మరొక గవర్నమెంటువారికిని సింహాశ్రమ
గవర్నమెంటువారికిని జరిగిన యుక్తప్రత్యుత్తరములను జ్ఞప్తి
కిదెచ్చిరి. మరొక గవర్నమెంటుకింపున వెల్లిన యిరువురు
పృథువాణికులనుగాడ అధికారవ్యవహారానివారే. వారిలో అధి
కార నియంత్రులకేపోవుట తోచనీయదు. ఇంతయే గాక, ఆ
యుక్తప్రత్యుత్తరములయొక్క పోర్టునునదొరతనమువారు
ప్రకటించినారు కాదు. కావున ఈగవర్నమెంటునకు ఆగర్
మెంటునకును నెట్టిసంబంధవాంఛనములు వదిలియున్నవో
చెప్పవలసివలెనున్నది. కేవలము క్వారంటైను నిబంధనలను
మాత్రము జూచితిమా, వానియందు జాతివైద్యము అతిప్రబ
లముగా గావించుచున్నది. ఒకటి, రెండు తరగతిబండ్లలో
ప్రయాణముచేయువారిలో యూరపియకులు ప్యాసులేషండగ
నే పోవచ్చుననియు, తదితరులు ప్యాసులేషండే పోరాదనియు,
ఒకవో పోదలదినవో యా గెం ల డిపాటిలు కట్టిన పిమ్మట
పోవచ్చుననియు, ఆనిబంధనలలోనున్నది. డిపాటిలుగట్టి
సింహాశ్రమలోనికి పోయిన వారు, అచట కొంత కాల
ము అనుభవించుకొనుట యొత్తిపోతుండవలయును. అచట
వీరి ఆరోగ్యాదివిషయములను నవ్యముగానుండినవో, వైద్యు
బడిన యా గెం డిపాటిలును ఎవరిది వారికి నిచ్చివేయవలయు
ను. ఈడిపాటిలును తిరిగిరాబట్టుకొనేటప్పటికి చాలయిబ్బం
దులు కడవలసి వచ్చుచుండెను. ప్రయాణికులు తమంత తాము
వంటకేసినాటకు తింటలేదట. ప్రయాణికులను ఇంతంత కష్ట
ములను బెట్టుటకు అనవర మెంతమాత్రము కనపడదు. అచటికి
మామూలుగ వెళ్ళుచుండు ౧౦,౦౦౦ ప్రయాణికులలోను
ఒక్కడైనను కలరామొదలగు నంటువ్యాధులవలనపోయినట్లు
అగుండెను. మనరాజధాని ప్రజలవలన వారికేయపాయములేక
పోవుట యటుండ, సింహాశ్రమనుండి యిచటకు వచ్చుచుండు
ప్రయాణికులవలన చాలా వ్యాధులు మనకు అంటుచు
న్నట్లు కావలసినంత దృఢము కనబడుచున్నది. ఇట్టి సంద
ర్భములో సింహాశ్రమ గవర్నమెంటు వ్యాయధ్యక్షిగలిగివారి
క్వారంటైను నిబంధనల యొత్తిడిని తగ్గించవలసియున్నది. కా
రట్లు చేయకపోయినవో, వారి కట్టుదలకు ప్రతికృతిగా మన
రాజధానినుండి ఎటుటకు వెళుటకు బోవు యందుకు కూలీల సప్ల
యమును

కాకేటటుకేసు:—ఈకేసు ౨౬ వ తేదీన జరిగిన విచా
రణలో పోలీసు డిట్రాక్టీనూమర్నెంటు వాండె గారు సాక్ష్య
మిచ్చిరి. మనిలూనాకు ముదట నీకేసువిషయమును చెప్పెను
మనిలూనాకు దొరతనమువారు ధన మియ్యలేదు. తుమ్మపణ
మొసంగలేదు. పిమ్మట నాల్గవ ఆశ్రామము కౌంసిలూనాకు
రమవిచారణజరిగినది. డిట్రాక్టీనూమర్నెంటువారిచేత
ముద్దాయిల నుండియుదినమునకు ముందటి నాడు విప్లవముజరు
గునని వాలో రామకు చెప్పెను మనిలూనా డిట్రాక్టీరామండు
విప్లవముగిహించి ఒకపాశ్చాత్యపోలీసు ఉద్యోగిని చంపు
టకు చేయబడిన ఆలోచనసభకు ముద్దాయిలలో కొందరు
కచ్చిరి. నేను పింగళేశో మీరలుకు వెళ్ళితిని ఈతడు
చెప్పెను.

ఇద్దరు బిడ్డల కళేబరములు:—నంగళేశములో లూపిరి
సరే మునిసిపాలిటీగిడ్డంగికి సమీపమునను అదవుల మధ్యను
ఉండు ఒక చెరువులో నిద్దరు బిడ్డల కళేబరములు తేలు
చుండెను ఆ చెరువులో వారిని బడద్రోయుటకు ముచ్చు
వారి ఒంటిమీద 25 యా సాయిల వెలగల నగలుండెను. పో
లీసువారు ఎవరో దొంగలు వారిఒంటిమీద నగలను దీసికొని
వారిని చెరువులో బడద్రోసి పోయివారిని సంశయించు
చున్నారు.

యని మనము ఆపు చేయ వలయును. సంవత్సరమునకు 80000
మంది చోప్పునపోవుచున్నారు. ఈ కూలీ సప్లయని ఆపుచేసి
నవో గాని సింహాశ్రమ గవర్నమెంటు వారిని చీకయెనుకు
ట్టదు. కావున మన దొరతనమువారు ఈ క్వారంటైను నిబంధ
నల యొక్క కష్టమునుగ్రహించి వానిసవరణ కొఱకు సింహాశ్ర
మ గవర్నమెంటువారిలో నాలోచింపవలసియున్నది. అనిచెప్పి
గౌ. రామచంద్రరావుగారు విరమించిరి.

గౌ. అమాత్యుడు తిరిమరకాయరుగారు.
దక్షిణదేశముల కష్టములనుగురించి మాట్లాడుచు, వారు
ఈనిబంధనలవలన చాలాకష్టముచున్నారనియు వారిభావ
సవరించుకొఱకు గవర్నమెంటువారు శ్రద్ధచేయవలయుననిచెప్పి
గౌ. అమాత్యుడు తిరిమరకాయరుగారు వైతిర్యానమును బల
పరచిరి.

గౌ. డాక్టరు నాయరుగారు.
వైతిర్యానమును బలపరచుచు గౌ. డాక్టరు నాయరు
ముఖ్యముగా మూడవతరగతి బండ్లలో ప్రయాణముచేయు ప్ర
యాణికులను ఇంటిచి మాట్లాడిరి. సింహాశ్రమ గవర్నమెంటు
వారిపుడు చలాయించుచుండు క్వారంటైను నిబంధనలన్నియు
అనవరముగా నాకాదాయను సంశయ చర్యనీయము. నముద్ర
యానము చేయువారికి సుపయోగింపబడు నిబంధనలు వేరుగాను
నాటు ప్రయాణము చేయువారికి సుపయోగింపబడు నిబంధ
నలు వేరుగాను నందును ఒకరికొకరు సుద్దేశింపబడిన
నిబంధనలు మిటియొకరికి ఒప్పుటలవు. మన రాజధాని
నుండి సింహాశ్రమనకు బోవుచుండు ప్రయాణికులు నాటు ప్ర
యాణికులు గాని నముద్ర ప్రయాణికులు కాదు. కావున వీరి
విషయములో మన గవర్నమెంటువారు తగిన శ్రద్ధచేసి నిబంధ
నలను సహజ చేయింపవలయును. అని చెప్పి డాక్టరు నాయరు
గారు విరమించిరి.

గౌ. కర్నూరుగారు
గౌ. రామచంద్రరావుగారు మాట్లాడుచు ఆఖరున సిం
హాశ్రమమునకు బోవుచుండు కూలీల సప్లయని ఆపుచేయుచు
ని చెప్పినారు ఆమాటయేదీయు కూడ వారి తీర్మానములో
నిర్వచింపబడలేదని గౌ. కర్నూరుగారు మాదిరించిరి. కూలీల స
ప్లయ విషయమై గవర్నమెంటువారి కేయధికారము లేదని
యె, అనవరమున్నవో అట్టి యధికారమును కొంతకాలము
వలన కలుగజేసికొనవలయుననియు చెప్పి పృథువాణికులు ఆ
దేదీయు కాదనియు, ముఖ్యముగా నిపుడు క్వారంటైను నిబం
ధనలే ఆలోచనీయంకము లనియు గౌ. కర్నూరు గారు
విమర్శించిరి. పిమ్మట మన గవర్నమెం
టువారికిని సింహాశ్రమగవర్నమెంటు వారికిని జరిగిన రాయబార
మును గురించి కర్నూరుగారు చెప్పెను, ఆవాసకు ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరములను ఇపుడప్పుడే ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు
సింహాశ్రమ గవర్నమెంటువారి జవాబులింతవరకు తృప్తికరము
గలేదనియు, మనగవర్నమెంటువారు తిరిగి ఆగవర్నమెంటు
వారికి వ్రాసినయున్నారనియు, గౌ. రామచంద్రరావు పంతు
లుగారును, తదితర గౌ. సభ్యులును వాక్రచ్చిన విషయముల
నన్నిటిని కూడ మన గవర్నమెంటువారి ది
వరలోనె సింహాశ్రమ గవర్నమెంటువారి యాలోచ
నలోనికి తెచ్చియున్నారనియు, ఇకనుండు జనరాయబా
రములలో ఈతీర్మానము మన వక్షమున కొంతబల మొసంగ
గలదనియు, ఈవిషయమున గవర్నమెంటువారు యువచ్చక్రి
ని వినియోగించి చుచేతురనియు గౌ. కర్నూరు గారుగవర్నమెంటు
వారి లెచ్చన చెప్పిరి.

గౌ. రామయ్యంగారు.
వైతిర్యానమును బలపరచుచు గౌ. రామయ్యంగారు
మండపమునకు రామస్వయముగ పోయిననియు, అచట సిం
హాశ్రమపు ప్రయాణికుల యసభకు తాము చూచితిమనియు,
వానిని తొలగింపవసరమనియు చెప్పిరి.

గౌ. నరసింహయ్యంగారు.
తీర్మానాంశము గవర్నమెంటు వారికిని, అనధికారుల
కునుగాడ సప్లయగా నున్నదికావున సదరు తీర్మానములోని
అంత్యభాగమును నిట్లుసవరించినవారుండునని గౌ. నరసింహ
య్యంగారు యపసాదించిరి: “ప్రయాణికులలో అసహ్యకరములు
ను అనవరములునునగు వైద్యకృతులనుతగ్గించునట్లుగా సదరు
నిబంధనలను సవరించుటకై యీసభవారు కోరుచున్నారు.”
గౌ. హ్యూఫ్రేజరుగారును, గౌ. కేశవస్వామిగారును ఈ సవరణ
ను బలపరచిరి.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు జవాబు చెప్పెను రాయ
బారములవివరమును అనధికారుల కేల తెలియజేయుకూడదో
తెలియకున్నదని చెప్పిరి.
సవరణచేయుబడిన తీర్మానము గవర్నమెంటువారిచే
నామోదింపబడినది.

మధురజిల్లా రీ సెట్లమొంటు.

“మధురజిల్లాలోని రీ సెట్లమొంటు యేర్పాటులలో నీ క్రిందివిషయములు గమనించుటకు ఈసభవారు కొరతనువారిని కోరుచున్నాము. 1. పెరియార్ ప్రాంతమున క్రొత్తగా నీటి సాగుబడిలోనికి వచ్చిన భూముల విషయమై యే మార్పులు లేకుండుటకు. 2. ఆ ప్రాంతమున నివసించు నీటి సాగుబడిలోనున్న భూములమీద పన్ను నూటికి 6 వంతులకంటె ఎక్కువ విధింపకుండుటకు. 3. మెరక భూముల మీద పన్ను అసలే హెచ్చుచేయకుండుటకు. 4. తొలర విషయములలో నెచ్చటనుకూడ పన్ను హెచ్చుబడి నూటికి 6 వంతులకంటె వృద్ధికానుండుటకు చేయరాదు.”

రామఅయ్యంగారు వైరేర్పాటును సుపరీండు తామిదింటి విషయమై దొరతనమువారికి విజ్ఞాపనపంపియని చెప్పిరి. మధురజిల్లా ప్రభాసంఘమువారు చేసిన తీర్మానమునకు ఆయ్యంగారి తీర్మానమునకు కొంచెము వ్యత్యాసము కలదు. పెరియార్లో క్రొత్త సాగుబడి లోనికివచ్చిన భూములవిషయమై దొరతనమువారికి పన్నుమున్నగునవి కట్టకుండ యుండుటకు వివర కోరిరి. పెరియార్ నీటివనతి పద్ధతిని సంకల్పించి 18 సంవత్సరములైనది. అప్పుడు చుట్టుపట్లనున్న భూములను దొరికినవారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. అసంకల్పము పూర్తియైన తరువాత నాలుగు మూడు సం॥ ముల క్రిందట భూములను ఎడవివారికిచ్చి వేసిరి ఇంతవరకు భూములు బాగా సాగుబడిలోనికి రాలేదు. పది సంవత్సరముల వరకు పట్టవచ్చును. ఇప్పుడు అలాగిచ్చినంత తరము కట్టుటకు పూర్వము అధమును ఓదిసంవత్సరములైనను చూచియుండవలెను. మధురజిల్లాలోని రెయితులంతి భవంతులు గారు. చిక్కులలో నేయున్నాయి పూర్వముకంటె ఇప్పుడు వ్యవసాయపుభువు ఎక్కువ. ఎడవిను నకు రమారమి రైతి రూపాయలవరకున గట్టుచున్నది. రం రూపాయలకు తక్కువ వేసిన గట్టదని వీరనిరి. తరముకట్టేటప్పుడు రాబోవు 20 సంవత్సరములలో భరణులెట్లుండునో యోచింపవలెను. రైతు కష్టపడి, సాగుచేసినంతవఱకు నూటికి పదివంతుల లాభము చాలునన్నారు. కాని వీరికి అధమును 10% వంతులైనను ఇప్పించవలెనని ఆయ్యంగారు కోరిరి.

శ్రీనివాసకాశ్రమము వీరు వైరేర్పాటును బలపరచిరి.

కార్యదాత

దొరతనము పక్షమున వీరు సమాధానమును చెప్పుచు పెరియార్లో క్రొత్త సాగుబడికివచ్చిన భూములను గురించి, సెట్లమొంటు యద్యోగి రిగార్డు ఇంకను దొరతనమువారి దగ్గరకు రాలేదని నెలవిచ్చిరి. తిరుత్తురు దొరతనమువారు చూచినప్పుడు ఆయ్యంగారు చెప్పిన యంతయు విచారింపబడును. భావ్యముల భరణులెరిగినవి. ఈవిషయమును ముందుగాని రీ సెట్లమొంటు మాన్యులోనున్న ప్రకారము సెట్లమొంటు చేయబడినది. ఈవిషయమును ఆయ్యంగారు అసలు ఎత్తుకో నేలేదు. ఎడవివారికి. ఇప్పుడున్న తరముకంటె రీ సెట్లమొంటులో నూటికి 6 వంతులు దంపభూముల పన్ను వృద్ధిచేయబడినది. ప్రతి రెండునుకు బోలెడు భరణున్నది. దానిని బట్టియే యిట్లుచేయబడినది. మెరక భూములకు నూటికి 10 వంతులు వృద్ధిచేసిరి ఇట్టిచరస్థితులలో ఒకదానిలో నూటికి 6 వంతులకంటె ఎక్కువపన్ను కట్టకూడదనియు రెండవదానిలో అసలే పన్ను కట్టకూడదనియు చెప్పబెంతయు బాగుండలేదు. భూముల భరియి ఎంతవృద్ధియైనది తాము కకగొని కవులు కడపాలను పరిక్షించితిమనియు వీరు చెప్పిరి. కొన్ని భూములలో రాగు పంటలు పండును. సెట్లమొంటు జరిగిన మొదటి ఆయరు సంవత్సరములలోను 29 భూములు కవుల్ల కియ్యబడినవి. తరువాత ఆయరు సంవత్సరములలో 58 అనువృద్ధిచేసిరి. ఒకపంట కండు భూముల అనురకమును, మెరక భూముల అనురకమును కూడ వృద్ధిపొందినది. భూములను చాల లాభము విచ్చుచున్నదిని దీనివలన తెలుచున్నది. అంతులకు పన్ను వృద్ధిచేయ అసకాళము కలిగినది. భూముల భరణు కూడ వృద్ధిపొందినవి ఏ కారణములేవందోరకకే భూములభరణులెరిగెను. రెండుభూములపన్నుకు భూమిభరి 92 వంతులున్నది. పెట్టభూములభరి 67 రెట్లు. వ్యవసాయపుభువుల విషయమై రామ అయ్యంగారు పాఠబాటు పడియుండును. దొరతనమువారి వ్యవసాయక్షేత్రములలో సాగుబడి కొంత భువ్వి అనుచున్నది, తెలిసికొనబడినది. మాయాను రయితుల కంటె దొరతనమువారు విశేషముగ ఎరువులకొండ భువ్వి చేట్టిరి. తిక్కిన జిల్లాలకంటె మధురజిల్లా విలక్షణముగ చూడవలసిన కరణముపడుటలేదు.

ఫలావారము లయినతరువాత సభాకార్యక్రమము ఇట్లు సాగెను.

గౌ. రామానాథాచార్యులుగారు.

గౌ. కార్యదాత మాటలాడి నపుడు వ్యవసాయ దారుని కగుభువులను మరచివారనియు, ప్రస్తుతపురసాధ్యలో వైనను ఆవిషయమేమియు చర్చించవలెదనియు, వ్యవసాయ దారుని భువ్వులలోగా మిగిలిన ఆదాయములో సగమువంతు నకు గవర్న మెంటుపన్నును నిధించెదమని 10 యేండ్ల క్రితము గవర్న మెంటువారు తీర్మానించి యున్నారనియు, కాని యిప్పుడు విధింపబడిన పన్ను వ్యవసాయదారుని మొత్తపుకాయముమీద చేయబడి యున్నదనియు, వస్తువులభరణు హెచ్చుటకును, వ్యవసాయదారునికి ఆదాయము హెచ్చుటకును ఏ సంబంధము లేదనియు, అయ్యు కొనుటకు గింజలే లేనప్పుడు వ్యవసాయదారునికి హెచ్చుధర లెట్లు లాభింపగలవనియు, ఇట్టి సందర్భములలో భూమిపన్నును హెచ్చించినచో రయితులలో చాలాకలవరము పుట్టుననియు. గౌ. రామానాథాచార్యులుగారు చెప్పిరి.

గౌ. బి. ఎస్. శర్మగారు.

మధురజిల్లా క్రైస్తవముగా నేర్పాటుచేయు విషయమును బలపరచుచు, ఆ జిల్లాలో వ్యవసాయ సవ్యముగా నుండదనియు, కావున పన్నుబడి విషయములో కనీసపు ఆదాయమునె లెక్క చేయవలయుననియు, మఱియు ఈవధ్య సాగుబడిభువులు చాలా పెరిగినవనియు, అచటి జనసంఖ్యకూడా పెరుగుచున్నదనియు, ఏరయితులకు ఆదాయతే తననెలను చున్న కొని తుదకు గడ్డియైనను చువయోగించునగువా యని తమ పాలములను కవులకి యిటు మానివేసికొనియు, ఈసంకతులన్నియు అచటి వ్యవసాయదారునికి క్రైస్తవ సరుపాయము చేయవలయు నవసరమును చూచియున్నవనియు గౌ. బి. ఎస్. శర్మగారు చెప్పిరి.

గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు

తీర్మానముయొక్క సభ్యోద్దేశమునకు నెరవును ఆభ్యంతరపెట్టుటకు వీలొందననియు మొత్తముమీద మనశోకము లో భూమిపన్ను చాలా యెక్కువ గానున్నదనియు, ఈవిషయము నీసందర్భమున జై ప్రికి దెచ్చుకొనవలయుననియు చెప్పిరి. గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు వైరేర్పాటునును బలపరచిరి.

రామచంద్ర రావుగారు

భూమిని కవులకు ఇయ్యకుండగా ఇవానుదారే గున్న కొనినచో దొరతనమువారు కొంత సానుభూతితో మాచెదగ. కార్యదాతచెప్పిన సంగతులన్నియు మధురజిల్లా కరీంప జేసినచో అన్ని జిల్లాల వారియందు కంటెను మధురజిల్లావారి యందు ఎక్కువ సానుభూతి యుండునని వీరు చెప్పిరి. సెట్లమొంటు అసీను రైతుల సాధకముల నాలాగింపబడు జీవనము భువ్వు వృద్ధి పొందినది. ఇవి యన్నియు సెట్లమొంటు అసీను మాడదు పన్ను ఇచ్చుకొనిన తరువాత రైతుకష్టమునకు మిగులనది స్వల్పము మధుర జిల్లాలోని చాలవంద అక్కడకుండి లేదనియు ఇతరచోట్ల కాపురము నున్నారు. ఇందుకు కారణముండకపోదు. రైతుకు సౌకర్యములు తక్కువని తలపవచ్చును. గవర్న మెంటు పన్నులనుచెల్లించి పొట్టబోసికొనుటకు తగినంతపంట పండదు. కడుపుండ అన్నయతిరువారు తమజిల్లాను కదలి మరియొకజిల్లాకు వెళ్లిజీవించుటకు యత్నింపరు. ప్రజలభాగ్యమున కంతకంటె వేగనిదర్శన ముక్కలేదే. ఈ విషయమై సెట్లమొంటుఅసీను విచారింపవలగపడదు. రీ సెట్లమొంటుపద్ధతులను అమలులో పెట్టుటకు పూర్వము ఆర్థికవిషయములను విచారింపటకు వీరుకోరిరి.

చిదంబరనాథ మొదల్యారుగారు

పూర్వముకంటె వ్యవసాయపుభువులు ఇప్పుడు వివేరితముగ వృద్ధిపొందినవి వీరుచెప్పిరి. రేణాపురా మధురజిల్లాలోని రాజుకాలలో సుసంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది. వారు మరియొక స్థలమునకు వెళ్లి జీవించుచున్నారు. అందువలన కక్కడ కూలి పెరిగిపోవుచున్నది. ఇందువలన ఆర్థికస్థితులను పూర్తిగ విచారింపటకు వీరుకోరిరి.

రామఅయ్యంగారు

దొరతనమువారు అసలుసంగతిని తప్పించుకొని కారణనివేది చెప్పుకుండ మాట్లాడిరని వీరు నుడిచిరి. మధురజిల్లాలో కూలిని దొరకుటలేదు. రయితులు కొందరు కలిసికొందరు కూలిలను గుత్తకు ఏర్పాటుచేసికొని ఎడవికి కావలసినప్పుడు వారుపంటలు కనిచేయించుకొనుచు జూపుకొనుచున్నారు. తమకేమియు ఆదాయము లేకపోయినను భూమిపన్ను చెల్లించితిమని వీరనిరి. కొద్దిపాటి రయితుల విషయమై దొరతనమువారు రాలాగింపవలెను.

కార్యదాత.

రాజధానియంతకు గత 10 సం॥ లోను 1600,000, వంది సింహాశ్రమ వెల్లి. వీరిలో 1856000 వంది లెగిగిచ్చిరి. 250,000 రాలేదు. అక్కడనే నుండిరి. అనగా సంవత్సరము నకు 25000 వంది వంతులకొని వీరు సమాధానములో చెప్పిరి. తరువాత తీర్మానము సభ్యుల అంగీకారమునకువచ్చి ఓడిపోయినది.

లోకలుబోర్డు మునిసిపాలిటీలకప్పు.

“1907 వ సంవత్సరపు జిల్లామునిసిపాలిటీల ఆస్తులు, లోకలుబోర్డు ఆస్తులు, సవరించుటకు తీసికొనిరానున్న జిల్లాలను ప్రకటించి, తిద్దిమయమున మునిసిపాలిటీయొక్కయు లోకలుబోర్డులయొక్కయు, ఇతర పౌరసంఘములయొక్కయు, అభిప్రాయములను తెప్పించి వానిని చూచినపిమ్మట గాని ఆసవరిజిల్లాలను ఇండియా గవర్న మెంటువారి యనుమతికి పంపకుండుటకై” కోరుచున్నామని, ఆయంచర్ల కృష్ణారావుగారిక తీర్మానము నుపపాదించి, జిల్లాలను ప్రకటించుటకు కోరుచున్నామనిరి. కాసనసభ్యులయొక్కయు, ఈజిల్లాల మంచి కెడల ననుభవించు మునిసిపాలిటీల లోకలుబోర్డులయొక్కయు అభిప్రాయమును తెప్పించి ఇండియా గవర్న మెంటువారి యనుమతికి పంపుటకు పూర్వము ప్రకటించవలయును. ఈ కొత్తజిల్లాలలను మార్పులను సభ్యులు తెలిసికొనెను. ప్రతియొకమునకు వారు (సభ్యులు) విచారింపి అని సర మైనప్పుడు సవరింపవలె ప్రతిపాదించవలయును. ఏవో కొన్ని విషయములను గురించియైన అభిప్రాయభేదము నుండును. సాకల్యముగ విచారింపజిల్లాలను ప్రవేశ పెట్టుట కంత తొందరపడ నక్కరలేదు.

శర్మగారు.

శర్మగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

శివస్వామిఅయ్యగారు.

జిల్లాలను చర్చించుటకు తగినంతయుకాకముని చెప్పెదమని శివస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి. ఇండియా దొరతనమువారి యనుమతి పొందకముందే ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటవలన ప్రయోజనము లేదని, మేము అలాగిచ్చి ముందగ వారికి పంపితిమి.

ఇండియా దొరతనమువారినుండి వచ్చిన తరువాత జిల్లాలను ప్రకటించుము. సాకల్యముగ చర్చింపవచ్చును. అప్పు డనవరమైనయెడల ఇండియా దొరతనమువారి యంగీకారము నిప్పించెదము. సభలో జిల్లాలను ప్రవేశ పెట్టుటకు మూడుమాసముల ముందు ప్రకటించబడి చర్చించుట కవకాళము లియ్యబడును.

ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు.

దొరతనమువారు చెప్పినదానిమీద వీరు తమ తీర్మానమును రద్దుచేసికొనిరి.

శ్రీనివాసకాశ్రమము.

చెప్పినట్లుగానుండి లోకలుబోర్డులకు, మునిసిపాలిటీకిని నిర్ణయ కాసనమును పరణజేయుటకు గుడ్డెంపబడిన జిల్లాలను ప్రకటించవలయునని వీరుకూడ ఒకతీర్మానము నుపపాదించుచు దొరతనమువారికి తెలిపియుండిరి. కాని, కృష్ణారావుగారు చెప్పిన తీర్మానమువిషయమై దొరతనమువారు చెప్పిన సంగతులనుబట్టి వీరుకూడ తమ తీర్మానమును రద్దుచేసికొనిరి.

ఇంద్రముందర సాగుబడి

ఇంద్రముందర, యేబదిగజముల 'మూరములో ఊడ్చు కూడదని, ఉత్తరువున్నది. ఆ యుత్తరువును గడ్డుచేయించుమని ఆనరలిజు చిదంబరనాథ మొదల్యారుగారిక తీర్మానము నుపపాదించుచు, తీర్మానము నంగీకరించినయెడల రాజధాని ప్రజలందరు దొరతనమువారికి కృతజ్ఞులై యుండురనియు, ఈ విషయమై దొరతనమువారు కొంత పసికేసినట్లు తమకు తెలిసివదలయు నెలవిచ్చిరి.

రామచంద్ర రావుగారు.

వీరు తీర్మానమును బలపరిచి, లోకలుబోర్డు సభ్యములకు తీర్మానము వర్తింపుచున్నదాయని ప్రకటించిరి.

ఏ. జి. కార్యదాత.

ప్రజల మంచి కెడల కాళాగించి ఇంద్రముందర వ్యవసాయమును ముగించితిమనియు దొరతనమువారు రివరీకే కొన్ని యుత్తరువులను జూరేయించిరని వీరు చెప్పిరి.

దొరతనమువారు తీర్మానము నంగీకరించిరి. మొదల్యారుగారు వారిని అభినందించిరి.

తరువాత సభ సాంతముగ ముగిసెను.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రబుధు

స్త్రీలవైద్య కళాశాల.

యధ సమయము. ఎచ్చట జూచినను మిత్ర వ్యయోపవ్యాసములు విన్నవించుచున్నవి. మనదేశమున మఖ్యముగా విద్యావ్యయములు తగ్గింపబడుచున్నవి. మనరాజధాని వైద్య కళాశాలలో ముఖ్యునిగురు స్త్రీలు కడచినసంవత్సరము విద్య సభ్యునిచిన్నట్లు లెక్కలవలన తేలుచున్నను స్త్రీల వైద్యకళాశాల యవసరమై యున్నదను నభిప్రాయము ప్రబలియున్నను తలపెట్టుటకు సాకశము దొరకలేదు. ఇట్టి సమయమున ఢిల్లీ స్త్రీల వైద్య కళాశాలలో పక్రమము మిక్కిలి చక్కగా సాగివచ్చినదని వినుటకు నె తో సంతోషించుచున్నారము. మాసంతసము చెట్టి పగులుకు మరయొక కారణము కలదు. ఈ కళాశాలకు బునాది వైదినవారు కిర్తి శేషులైన హజ్రింగి ప్రభువులు. సభకును కొంటెనుగారి స్మరణ చిహ్నానికి నధ్యక్షత వహించి యాప్రభు మనస్త్రీలకొరకై చేసినప్రయత్న మింకాకాశాగ్రా రూపమున నెల్ల కాలము నాప్రభు తనకు ప్రేమాస్పదంబగు నీదేశముననే యాపుదాల్చెనో యనుభావిన నామె యవరాత్రుతరమై నిలిచియుండగలక. ఈ కారణమున నినుమించిన మాయానంద మింకొక కారణమున నాలుగు మడుగులైనది. ఈ కళాశాలకు నుపయోగింపబడిన సామగ్రి యంతయు కలుపును కిటికీలుదప్ప నీహైందవ భూమిలో సిద్ధమునవియుండు! ప్రభుత్రపుపి. డబ్లియు శాఖవాళికికలను జేయ నారగు. స్వదేశి కళాశాలలో నుత్తమ విజయమును చూడగల్గిన తాతా ఇనుము ఉక్కుల కంపెనీవారు దూలములు మున్నగువానిని నెదవించినారు. నీమెంటుకూడ కాట్సిసిమెంటు పరిశ్రమాగారము నుండి వచ్చినది. కర్రసామానంతయును కళాశాల భూములలోనే చేయించబడుచున్నది. గ్లాస్సును ఇంజనీరుగారి కట్టడల యంతటికీ కారణముట! వారెంతయు హైందవ కృతజ్ఞతకు పాత్రులు. కళాశాల విస్తీర్ణమును చూచినను మానసమున కాహ్లాదమే కలుగుచున్నది. భూభాగ మంతయును నలువది తొమ్మిది యెకరములు కలదు. అందులో కట్టబడిన కట్టడములే వందొమ్మిది యెకరముల పొవరించి యున్నవి. హిందూ మహమ్మదీయ క్రైస్తవపాఠశాల కీలులు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా నివసించుటకు భవన సమూహములును నసతిగృహములును నిర్మింపబడుచున్నవి. రహారమి నూర్గురు విద్యార్థినులు ఈ కళాశాలలో నివసించుటకు వీలుగు నని నమ్ముచుచున్నదట. కళాశాల మాత్రమే గాక దానిలోడం గూడ వైద్యాలయమును దాదలకు శిక్షణ నిచ్చుటకు నేర్పాటులును నుండగలవు. ఆ కళాశాలకును ఈ వైద్యాలయ ధాత్రికా శిక్షణ మునకును కావలసిన యుపాధ్యాయులు నివసించుటకు భవనములును కట్టబడుచున్నవి పని కడచిన నవంబరు మాసంతయున ప్రారంభమయినను నిక మూడుమాసములలో పూర్తి కాకున్నదనిన నెంత త్వరగా నీ కళాశాల, కళాశాల యన నేల స్త్రీలవైద్య విశ్వవిద్యాలయ మనినను తప్పుగానేరదు. సంపూర్ణ స్థితికి తేబడుచుండుటయు బోధపడకపోదు. ఈ కళాశాల కధ్యక్షత వహించి ప్రభుమానస్థయందు నడుప వలసిన యుపధ్యాయుని గారిగు కె. పి. ప్లాటు ఎం. బి. కన్యగారు హైందవభూమికి వచ్చిచేరి ఢిల్లీలోనే యుడుటయు పని త్వరలో ప్రారంభము కాగల దనుటకు సూచనగా నున్నది. ఇట్టి శుభవశిస్థితులలో తలయెత్తుకొనుచుండు ఢిల్లీ స్త్రీల కళాశాల స్త్రీలలో వైద్యవిద్యను వ్యాపింప జేయుటకు ప్రబలాధార

మయి హైందవభూమికి లాభదాయక మయి నెగడును గాక యని కోరుచున్నాము. మన హైందవ జీవనవిధానముననుగుణముగా మన హైందవ ఫలము ననుభవించు మార్గములను నేటినుండియే యాలోచించుకొందురు గాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము.

కరాచీగరమున మహమ్మదీయసోదరులు గొప్ప సభచేసి రానుండు మహమ్మదీయవిశ్వవిద్యాలయము హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు నిబంధనలపటి నిబంధనలతో సంగీకరింపబడవలసియుండు నెడల తమకవరములేదనియు యుద్ధాంతమునకుకు వాదించును తలపెట్టె నక్కరలేదనియు తీర్మానించివారు. మహమ్మదీయమునకు సభవారి యభిప్రాయము యిక్కందొడ్డి హైదర్ మహమ్మదీయులలో ననేకులు హిందూ విశ్వవిద్యాలయ నిర్వహణములకు విశ్వవిద్యాలయమునకు నుండరాదను భిప్రాయము పూర్వము తోచుచున్నది. తొందరపడి నిర్వహణములను వైద్యవిశ్వవిద్యాలయమునకు నానమమిదనై నను స్వాతంత్ర్యములగు గడించుటయొక్కరతిగా ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయమునే సాగించుటయొక్కరతిగా పక్షముగా నుండగలదు. పర్యవసానమెట్లు తేలినను నికను నాలోచించి పనిచేయుదముగాక యనుభవితావ ఇప్పటి సందర్భములలో మహమ్మదీయ సోదరుల యెడల ప్రశంసనీయాభిలాషయే యని వచ్చుచున్నాము.

సుంకములు-మన దక్షిణభారతీయ వర్తకసంఘము.

ప్రభుత్వమువారు పన్ను సంపాదించుట కొరకునై కొన్ని యెగుడుతులూదను కొన్ని దిగుడుతుల మీదను శేపులలో సుంకములు వసూలుచేయు నాచారమున్నది. ఈ సుంకములకు సంబంధించిన మొత్తములు వస్తువులయొక్క వెలనబట్టి నిర్ణయము కావలసియుండును. కావున అప్పుడప్పుడు ఈ యావస్తువులకి యీ వెలయని నిర్ణయించి పట్టికలను నిర్ణయము చేయుట అపని విశేషముగా బొంబయిలో జరుగుచున్నది. అప్రెయిజమెంట్ అనగా వెలచేయువారు సమావేశమయి పట్టికలను తయారు చేయుచున్నారు. మనరాజధానియందు నిటీవలనే వ్యాపారవిషయములలో కొంతయు త్యాగము జరిగి యున్నది. మనదక్షిణ భారతీయ వర్తకసంఘమువారు ప్రతినిధిని ఆసమావేశమునకు రానిచ్చునెడల పంపిస్తామని ఇండియాప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసి ఈ రాజధానిలోని వ్యాపారస్థులయొక్క హక్కులను మన్నింపవలసినదని నూచించి యుండుట సంకృతీకరము.

బ్యాప్టాజేతర సరితగృహము.

ఈగరమునందలి తివర్ల క్లెన్సింగ్స్ స్త్రీలయత్నము పాఠశాలకు సంబంధించి ఇదివరకు బ్రాహ్మణసరితగృహము మాత్రమే ఉండుచుండెడిది. బ్రాహ్మణేతరసరితగృహము నితరులును స్వయముగా తమకుదగిన సౌకర్యములను జేసికొనవలసియుండెడిది. కాను స్త్రీ కళాశాల తేర్చుటయే స్త్రీవిద్య ఈ రాజధానిలో కొంతకు కొంతయభివృద్ధిపొందునట్టిదని మాచించుచున్నది అభివృద్ధిగా స్త్రీ విద్య నడచుచున్నప్పుడు బ్రాహ్మణేతరులును నెందరోవచ్చి చేరుట తుట్టించునా. వారి కనుకూలము కలిగించుటకును వసతికలదనిన నెందరో క్రొత్త గౌరవ్యువారును నుండును గావున నట్టివారిని వాకర్షించుటకును బ్రాహ్మణేతరులకు వసతిగృహముండును యత్నింపవలయునుండెను. అట్టిసరితగృహమును ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణేతరసరితగృహమనై మంజూరుచేయుట సంకృతీకరము. సలహా చేసిన విద్యాకళాధికారిగారు ప్రశంసనీయులు.

హిందూ మహమ్మదీయ సౌభ్రాతృత్వము.

రాజ్ పుత్ సమావేశముల కాలమున బొంబయిలో తేకియహాసభాసంఘమువారు మహమ్మదీయ సమావేశమున జేరబోవు ప్రతినిధులకు తోటవించు చేతు నేర్పరచుచున్నారని వికటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. తేకియహాసభాసమావేశము జరుగుచోట మహమ్మదీయసంఘ సమావేశమే కాకూడదని పన్నుగడం పన్నిన మహాసభావుల మంత్రి ములన్నియును మామయి పోయి ఈ దేశములోని రెండు మహాసంఘముల పరస్పర సంబంధికరణ చిహ్నములు మాపట్టుట బాతీయాదర్శముమై చొట్టచు నైత్యమునే కోరుచుండు హిందూ మహమ్మదీయ దేశభక్తుల మానసమునకు మహాహాయి నొసంగ నకుటకు నందేనామ లేదు.

బల్లెరియా వారి ఆతురత.

లండను, నవంబరు 28:—బర్మిన్హామ త్రానును విడువకుండుకేమా అని బల్లరు లాండ్లనును కొంగుచున్నాడు.

బర్మిన్హామ.

లండను నవంబరు 28:—7 బర్మిన్హామ సుఫీలియెద్దరు ముస్తఫాసామ, కర్నాటాగనులయొద్ద 8 నేనును ఉన్నదని సభానికానుండి విశేషు పెట్టిలుపెరి నక్కిపత్రికకు వార్తానెను.

స్తాటినాలో సభను చెదరగొట్టుట

లండను నవంబరు 28:—బుకారెస్టు జర్మకసుఖము వారు స్టాటినాలో సభచేయగా పోలీసుగృహమును చుట్టు చుట్టి అల్లరిచేసినందున నచ్చినవారందాడగ బుకారెస్టునకు పోయిరి.

బర్మిన్హామ రక్తప్రయములు.

లండను, నవంబరు 28:—బర్మిన్హామ రక్తసంఘము వారు నగరమున తోగ్గియుచున్నాడు కాన నో సోదరులారా వైరము మొఖముచూచి దొరతనమువారివైకి తిరుగుట అనుకరణత్రయములను నేనకు పంచిపెట్టుచున్నారని కనిస్తాంటు నోపినుండి తంతివార్తా దర్శిచినది ఎప్పుడుండి విశేషు అబ్బర్యుల పత్రికకు వార్తానెను.

పి. ఆంకు ఓ కంపెనీ.

లండను నవంబరు 29:—ఈకంపెనీవారికి సాల్ఫురుకు 5 లక్షలు కొనుట మిగిలినది వీరిలో 78 లక్షల పానులు ముందు సంవత్సరమునకు చేర్చబడినవి. వీరకాలలో 8 మిగిలినది వీరిలోనొక దానికి దొరతనమువారు ఖరీదను ముజరాయి య్యవలసినది చెందిరి నమ్మి తేసిరి భీమామిత్రము 2½ లక్షల య్యయమునది స్తీరులకు కట్టించుటకు వీలులేదు నిలువ సామ్యుతో యధాపత్రికములను కొనిరి.

జర్మనీయులు బల్లరులకు తోడ్పడుట.

లండను నవంబరు 29:—నెలవీరికా ప్రెస్టెన్కు దక్షిణము ఒకచిన్న నెస్టెయను నేన కౌన్సులుతో స్వరక్షణ మొనర్చుకొనుచున్నది. బల్లరు నేనకు ప్రెస్టెన్ ప్రదేశముకు పూర్తిగ విడుదలేదు ఈ నేనకుస్వదస్సుకు మిక్కిలి మందలి నెస్టెయంతులవై వెల్లువ చేయుచున్నది. ఫిలిప్పీన్లను పటాలము లోని కొందరు నైతికులు స్పృహనిట్టా పరిసరము నున్న ఆంగ్ల వైద్యములకు వచ్చిరి. ఈ వైద్యమున ఎగ్జిరియను పార్టీవారు వెక్త్రంతులకు వీరు ఆదినండి ముద్దమున వెద మొగము కలిగియుండిరి. ఒకవేళ నవ్యావారు బల్లెరియాను చుట్టడించిన యెడల జర్మనీవారు సహాయ మొనరించుటకై ఆ రాజ్యము నకు నేనల సంప్రచురి తెలియ వచ్చినది. బర్మిన్హామ నుండి నేనల రప్పించినవారి బల్లెరియాను తమ శత్రువు రంగమునకు సంప్రచుండినది వదలి కలిగినది.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము.

విశ్వవిద్యాలయ ప్రశ్నమును హమ్మరీంచుటకై సిండ్ మహమ్మదీయులందరు కరాచీలో సమావేశమైరి. అలీఖురలో కలిగిన వివాదమును పాల్గొను వివరించిరి. వచ్చిన 87వ ప్రతినిధులలోకు 80 మంది హైందవ విశ్వవిద్యాలయమునకు సమ్మతించువారి యుద్ధాంతరమువరకు నేని యుండవలసినదని 81వ చెప్పిరి. కాని మొదటిపక్షమువారు తాము 80 మందిమని వాదించిరి. అందున వివాదము కలిగినది. ఇరతెగల వారును వార్తాపత్రికలలో వ్యాసము ప్రచురింప మొదటికి ఈ వివాదమువలన తమకు సంభావముకలిగినదియు, మహదాబాదు రాజా వారిని యిరు తెగల వారికి రాజీనామా నొవచ్చి ప్రార్థించు ముట్టి ముయు ఒక తీర్మానము చేయబడినది. యుద్ధాంతరమువరకు విశ్వవిద్యాలయము మాట తేవదనను తీర్మానమున మాజి అబ్దుల్ హైరూముగా రుపాదించిరి. హైందవ విశ్వవిద్యాలయమునందలి విద్యాలయము మహమ్మదీయుల మతవిశ్వమునకు సరపాములు లావర్చుదనియు, అలీఖురలో 30, 35 మహమ్మదీయ ప్రముఖులు మత్రమే ముచ్చటించిరి గాని ఇండియాలో మహమ్మదీయులు 2 కోట్లమంది యుండిరి గుర్తెగలవలసినదయు వీరు నెలవచ్చిరి.

హైదరాబాదు మ్యూసిసిఫ్ కమిషన్లు చేసినట్లే నేడు మరల వీరు చేసినది అబ్దుల్ హమీద్ ఖుష్రూను గారని. మతవిద్యలేని విద్యాభ్యాసము వ్యర్థ మని మద్దజలబద్ధికగా రభిప్రాయపడిరి.

యుద్ధాంతరమువరకు విశ్వవిద్యాలయము గమస్సును బడుటకు గొనిరాకూడదనియు, ఒకవేళ యీవిషయమును కొనసాగించకలెన్న హైందవ విశ్వవిద్యాలయపు మాదిరికను మతింపరాదనకు తీర్మానమునకు సమ్మతి లంద రేకగ్గిరముగ తమ యంగీకారమును నూచించిరి.

అండను నవంబరు ౨౮— కెట్రోగ్ గొర్రె—యందున్న
రిమ్యుట్రీకి సాగుతున్న ద్వీపద్వీపపును గాను తమ నాటుపు
రభవమునకై బోవుచున్నట్లవలెనాము రాజధానిని విడి
చి పోవుచున్నారని తమ తొంగివెడలించు కౌని మకమియునేదని
నచ్చుటెప్పి మిత్రముండల విరోధాలు చేయుచున్న దుర్మార్గ
మును మూలమున గలిగిన కృత్యములకు శోచనీయును కాదని జె
ప్పుచుకాని తిరుగుబాటునొప్పిక కేంద్రాధ్యక్ష వారము లాంగురు
గు నమృతముగలవని వారు చెప్పినది తెలిపిననుండి తంతి
కచ్చెను.

పెద్దయూ దొరతనమువారియెడల రాజద్రోహ మొనర్చి గని
ఖండించుటలకు నీపదకొనునొగ్గియులగా భేదాభిప్రాయ
ములు పుట్టెనని తెలిపిననుండి నిన్నటిదినమున తంతికచ్చెను.

పక్షిశ్రామిక పాఠశాలలు:—మైసూరులో శోలాక్ష
షి మోగా శుంభూత చిక్కునలూరు గ్రామములలో శ్రాత్తగా
నాలుగు పక్షిశ్రామిక పాఠశాలలు నేర్పరుమిటప దొరతనము
వారనుమతించిరి. హాస్సాను, చిట్టల శర్మ ములలో నివారించు
దొరతనమువారి సహాయమున పొందుచున్న రెండు పాఠశాలలకు
దొరతనమువారే పరిపాలింతురు. నెలకు గల మొదలు ౧౦౦
వరకు శ్రీతలపొందె గురు నూపరైంబులను నియమింతురు
చిత్తశేఖరులు. కమ్మరము నడయు పేరునేత్ర శ్రాత్తనల్లులు
లోహములు పనులు బట్టల నేత కరవిగద చెక్కడపువరి
మున్నగువి యాపాఠశాలలలో నేర్పబడును.

THE GREAT WAR.

Death Before Slavery: Montenegro's Declaration.

KAISER'S IMPASSIONED SPEECH TO HIS SOLDIERS.

Germans to Assist Bulgaria Against Russia.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Earl Kitchener Leaves for Paris

LONDON, November 29.

TURIN. - Lord Kitchener has left here for Paris.

Consolidating National Munitions Control. MINISTRY OF MUNITIONS.

LONDON, November 29.

The responsibility for designs, specifications, and testing of arms and ammunitions and inventions having to do with them has been transferred from the Army Council to the Ministry of Munitions, which will henceforth control the Ordnance Board Research Dept. at Woolwich, the experimental establishment at Shoeburyness, and the War Office Inventions Department. The services of Major General du Cane have been placed at the disposal of the Ministry of Munitions in this connection.

Khaki Armlets Issued.

LONDON, November 29.

The khaki armlets issued under Lord Derby's scheme made their first appearance in London yesterday evening.

FRANCE.

Vessels Sunk.

LONDON, November 30.

The French Steamers "Algerien" and "Omara" and the British steamer "Tunis" have been sunk. Thirty are missing from the "Algerien." The crew of the "Tunis" has been landed.

German Weakness.

Time for Allies' Offensive.

LAHORE, November 29.

LONDON, November 28th. - The "Petit Parisien's" Salonika correspondent says: - Efforts are being made to swell German effectiveness, but information enables me to affirm their real weakness. If we are immediately seriously reinforced, we shall soon be able to stop their bluff and even proceed to the offensive, which is still easy, with the prospects of early important results. - ("C. and M. Gazette's" cable.)

RUSSIA.

The Tsar and Socialists.

LONDON, November 29.

A telegram from Petrograd says the Tsar visited one of the largest munition works which was known as a hotbed of socialism, and effected a remarkable change in the attitude of the men, both towards the war and munition-making by the freedom and simplicity with which he talked to them.

SERBIA.

Germans to help Bulgarians Against Russia.

LONDON, November 29.

SALONIKA. - A small Serbian army is heroically maintaining itself southward of Prilep. The Bulgarians are still hanging back in the region of Krushevo and only occasionally shelling the allied line. A number of Bulgarian soldiers belonging to the Philippopolis regiment which is composed largely of men belonging to the Agrarian Party and strongly opposed to the war have come over to the British near Strumitza. It is believed that the Germans are proceeding to Bulgaria to support the Bulgarians in the event of Russian invasion. It is reported that the Bulgarians are withdrawing troops from the Turkish frontier and despatching them to their Western front.

Position of Serbian Army.

Friction Between Germans and Bulgarians.

LONDON, November 29.

A telegram from Athens says: - The Serbian main army is now taking up positions parallel to the Albanian frontier and has established communication with Durazzo, thus securing a base for re-organising. Friction is reported between Germans and Bulgarians on the subject of the occupation of Monastir.

BULGARIA.

Bulgarian Treatment of Prisoners.

Confidence of Serbian Army.

LAHORE, November 29.

The "C. and M. Gazette's" London correspondent cables: Serbian friends tell the "Morning Post's" Rome correspondent that the Bulgarians carefully discriminate between Serbian and Anglo-French prisoners, treating the former ferociously and the latter kindly. The Serbian army is intact, and next spring, having recuperated and being adequately supported by the Allies, it will defeat the Germans. Complete confidence is expressed in Britain's resolution to restore Serbia.

Movement of Bulgarian Troops.

LAHORE, November 29.

LONDON, November 28th. - The Daily "Chronicle's" Paris correspondent says: - The retirement of two Serbian regiments from the Babuna Pass and Prilep before two Bulgarian brigades was followed by the sudden disappearance of the Bulgarians, whereupon the Serbs re-approached Prilep. It is suggested that the Bulgarians were transferred to the Anglo-French front, but the moment of the Germans' appearance before the Allies is rapidly approaching. - ("C. and M. Gazette's" cable.)

CANADA.

Prohibition of Wheat Export to U. S. A.

LONDON, November 29.

FORT WILLIAM, ONTARIO. - It is understood that the order commandeering wheat extends over the whole Dominion, the effect being that Canadian wheat can only be shipped in such vessels in Canadian ports as are consigned to the Dominion Government. The news has created a sensation in Winnipeg. The general opinion is that the order will prevent shipments into the United States, but the situation is as yet obscure, as the Government plans respecting prices and disposition are unknown.

ITALY.

The Italian Advance.

Trenches and Many Prisoners Captured.

LONDON, November 29.

ROME. - A communique says: - The attacks on the heights north-west of Gorizia have been successfully continued. We have captured strong hostile trenches and begun the descent of the Isonzo watershed. We took 115 prisoners in the neighbourhood of Osavia. After a fierce struggle we conquered a hill, taking 261 prisoners. We made some progress on the rest of the front.

MONTENEGRO.

Death Before Slavery.

LONDON, November 29.

PARIS. - "Death before slavery" is the keynote of a spirited proclamation of the old Montenegrin King to his people. He says: "The Serbian army has been obliged to withdraw to the mountains of Montenegro, where the forces of the two Serbian Kingdoms will valiantly resist to death their common enemies". The proclamation mentions that the Allies have promised supplies for the population and the army. The latter will not spare its blood, but will fight from mountain to mountain around the King with an ardour inspired by confidence in ultimate victory.

PERSIA.

The Situation in Persia.

The Shah's Assurances.

LONDON, November 29.

PETROGRAD. - A telegram from Teheran says the Shah gave an audience to the Russian Minister and assured him that the rumours of the Shah's intention to leave the capital were based solely on the announcement that he was going to his country residence. The Shah added that he did not seek to minimise the gravity of the situation in Persia owing to the provocative attitude of the enemies of the Entente, but there was reason to believe that the mutinous gendarmes would surrender.

A telegram from Teheran of yesterday's date says that there is dissension among the Swedish Officers, some censuring the disloyalty of the others to the Persian Government.

AFRICA.

Operations in Cameroons.

LONDON, November 29.

The Press Bureau announces that British and French forces under General Dobell are gradually drawing a ring round the Germans in the Cameroons. The Allies have inflicted heavy losses on the enemy whose centre of resistance is the high ground around Jaunde while the Germans in North Cameroons are now beaten and broken up into small parties which Brigadier General Cunliffe is pursuing.

RUMANIA.

The Rumanian Premier.

LONDON, November 29.

LONDON, November 28th. The "Central News" Rome correspondent says: - It is reported from Bucharest that M. Bratiano is gravely ill. - ("C. and M. Gazette's" cable.)

GERMANY.

GERMAN TROOPS' SUFFERINGS.

Kaiser's Impassioned Appeal for Patience.

LONDON, November 29.

PETROGRAD. - Learning of the privations of the Germans in Russia owing to the cold and exhaustion, the

TELEGRAMS.

Kaiser appeared theatrically on the eastern made an impassioned speech, in which he urged troops to have patience. "Make one or two more," he said, "I assure you that our efforts are near at hand and it will recompense you all. Believe me, my children and my friends, who are my glory, I know you are fatigued. We believe in a war of a few months, but it has been prolonged. We must continue the campaign with ferocious energy, opposing the iron glove to the paw of the Russian bear."

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

Articles Despatched to Troops in Mesopotamia By St. John Ambulance Association.

DELHI, November 29.

A Press Note says: - The Indian Council of the St. John Ambulance Association received from the General Officer Commanding the forces at Mesopotamia on the 16th October, 1915, an emergency indent for the following articles: - Kitbags - British 6,200, Indian 9,900; Cardigan jackets 1,806, warm undervests 8,553, warm drawers long, 958, warm shirt 2,722, roll slippers 2,000 warm Pyjama suits 200, mufflers 400, hand towels 400. This indent has been complied with in full. All the articles were despatched to Sir John Nixon from the Bombay War Gifts Depot in time to reach Basrah about the middle of November as requested. This large consignment which was packed under special instructions and the value of which amounted to over Rs. 1 lakh, could not have been despatched in time had it not been for the valuable assistance rendered by the Ladies Committees at Ajmere, Bangalore, Nagpur, Calcutta (Lady Carmichael's branch) Fatehgarh, Dera Ismail Khan, Karaori, Neemuch, Nowgong, Ootacamund, Allahabad, Lahore (Lady O'Dwyers Fund) Peshawar, Baroda, Naranjanj, Indore and Simla. The balance was made up by purchases from the generous gift of Rs. 1 lakh by H. H. the Maharaja Holkar. The special thanks of the Committee are due not only to all the Ladies Committees above mentioned, but specially to Mrs. Mathew and Lieutenant-Colonel Mathew for the trouble taken by them both in the purchase of these articles and in passing them prior to despatch.

A Garden Party to Sir Ali Imam.

DELHI, November 29.

A pleasant garden party was given here this afternoon by the members of the Orient Club to bid farewell to Sir Ali Imam. Amongst the guests present were Sir Ali Imam, Sir William Meyer, Sir Sankaran Nair, the Hon'ble Mr. Hill, Sir James DuBois, Sir James Roberts, the Hon'ble Mr. Hailey, the Hon'ble Mr. Russell and the Hon'ble Mr. Sharp.

CALCUTTA.

Supplementary Barisal Conspiracy Case.

The Judgment.

CALCUTTA, November 29.

Mr. P. E. Cammaide, Sessions Judge of Barisal, delivered judgment to-day in the Supplementary Barisal conspiracy case. In this case Madan Choudhury and four other young Bengalis were charged with conspiring to wage war against the King under Section 121-A of the Indian Penal Code. The trial was with the aid of two assessors, one of whom found two accused guilty and three not guilty, while the other Assessor was of opinion that all the accused were not guilty.

The Judge convicted all the five accused and sentenced the chief offender, Friokaya, to 15 years' transportation and the remaining 4 to transportation for 10 years each.

UNITED PROVINCES.

Threatening a Police Officer.

Student B. J. Mukherjee Sentenced.

BENARES, November 29.

Mr. Hamilton, Joint Magistrate, to-day delivered judgment in the case in which Bimal Chandra Mukherjee, a student, was charged with threatening Inspector Mukherjee while in the execution of his duty under circumstances already reported. His Honour disbelieved the defence and convicted the accused. He thought a deterrent sentence was called for, and sentenced him to three months' rigorous imprisonment, and ordered him to be bound over for three years in his own recognisance for a sum of Rs. 2,000 and to provide two sureties of Rs. 1,500 each.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, November 29.

On the Commissioners reassembling this morning the prosecution examined the fifth approver named Ramnath in the conspiracy case. He spoke of his acquaintance with Manilal, Shankarlal, Ganeshlal, Lichminarain and Sachindra who on being introduced for the first time asked the witness if he was prepared to go to jail and the latter replied "Yes" if necessary. Sachindra then asked him if he was prepared to die and the witness replied in the negative. To his inquiry Sachindra said that Petrie and approver Dinanath were to be killed as Petrie had brought about the prosecution and that approvers must always be killed. He then went on to depose to the details of the conspiracy in the course of which he said what when Pingla was going to Meerut he said that they had lakhs of men in the Punjab. Four thousand men had come from America for the mutiny and when that broke out twenty thousand more would come forward and there were fifteen thousand in Calcutta whose names were in the Police Register, while the men in Agra and Multan had also joined them. The witness proceeded to depose to his acquaintance with the accused Pratab whose name he

E L E G R A M S .

—first understood as Hiran Moy Bannerjee. The discs added that he had known Sachindra for some years as N. N. Bannerjee. He further deposed to a general consultation at Ganeshtilal's house about committing murders of Manilal of the C. I. D. Shonarain approver in the Arrah case, Deputy Superintendent Abdulla Khan, the late Samiruddin, Mr. Petrie, Mr. Denham, and Inspector Brijlal of the C.I.D., all of whom were to be killed by bombs or revolvers. The witness said that he was arrested at the instance of Pingle. At first he denied all knowledge but Sir Charles Cleveland confronted him with Pingle and when they two were left alone Pingle asked him to disclose everything and go to jail for his sake. He first abused Pingle profusely but some days later he thought to himself that when big men like Pingle betrayed what matter if little men did so and he made his statement. He admitted what he had taken part in the conspiracy with Avad Behari who was hanged in connection with the Delhi case and having distributed Liberty leaflets and also having met Rash Behari in 1913 in Avad Behari's house. Shankarlal was then cross-examined by Mr. Chatterjee. He said that he used to drink heavily and that had impaired his memory to some extent. He mentioned the dates of various events as he had calculated them after his release on security from the date fixed for the rising against which date he had put a cross in his calendar. Leaflets were distributed on the day before that fixed for the mutiny to make the people know about it. The witness's cross-examination was not concluded when the Court rose for the day.

PUNJAB.

The Maharajah of Darbhanga at Lahore.
Donation of Rs. 50,000 to Sanatana Dharma College.

LAHORE, November 29. On Saturday and Sunday, Hon'ble Rai Bahadur Ram Saran Das taking advantage of H. H. the Maharaja Darbhanga's visit to the Local Sanatana Dharma held a conference. Mr. Saran Das presented an address of welcome in which he congratulated the sanatanists of the Punjab on being the first to have the privilege of public association with His Highness just after the passing of the Hindu University Act. The address further said:—The University movement, it is well known, owed so much to Your Highness's statesmanly guidance and liberal financial support. Now that the establishment of the Hindu University is assured may we of the Punjab crave permission to beg Your Highness to materialize our long cherished desire for opening a Sanatan Dharma College at Lahore. Of late years Lahore Colleges from considerations of accommodation have had to refuse admission to so many deserving students that the early establishment of one such college has become a great public necessity."

After the Maharaja Bahadur's most appropriate reply to the address, Pandit Din Dyal Sharma made a stirring speech during the course of which he repeated three resolutions adopted by a big assembly held in connection with the All-India Sanatan Dharma Sabha held at Hardwar on the occasion of the last Kumbh Mela and laid special stress on the one that emphasises the necessity of a Sanatan Dharma College at Lahore. The speech being over the Maharaja Bahadur announced a princely donation of Rs. 50,000 towards the college fund and Rai Bahadur Ram Saran Das a grant of land valuing Rs. 50,000, Raja Fateh Singh Rs. 50,000 and Lal Mool Chand Rs. 20,000.

In the evening a garden party was given by the Hon'ble Rai Bahadur Ram Saran Das to the Maharaja Bahadur of Darbhanga. A large number of leading Hindus and Mahomedans were the guests of the evening.

The Lahore Conspiracy Case. Supplementary Trial.

LAHORE, November 29. In the Lahore Conspiracy case supplementary trial to-day, Jamadar Buta Singh testified to the delivery at the close of 1913 and the beginning of 1914 of seditious lectures at the Gurdwara of Hongkong where a regiment was then posted, on which a general order was issued prohibiting soldiers from attending the Gurdwara. He named eight Sikh soldiers who continued to attend in spite of the prohibition. These persons with some others, wanted their discharge from the army and were sent back to India to the Regimental Depot at Karachi to be separated from the rest of the regiment. Later the depot was transferred to Ferozpur. Here, shortly before the visit of the Lieutenant-Governor, the witness detected a suspicious looking man in the lines who was turned out. The matter was reported to Captain Gargill, who asked witness to be on the look out for returned emigrants, who, he was informed, were visiting the lines. On enquiry witness learnt that Kartar Singh had visited the lines and some soldiers had gone out with him to hold a meeting.

Harnam Singh, accused, also confessed that eight or ten of them were members of the "Ghadr" party which was stated to be a large party, and were arranging to bring about a rising against the Government. Information was reported to the British Officers, whereupon the men concerned were expelled from the Cantonment lines, Subadar Nawaz Khan being deputed to take them to the railway station and see them start for their homes. One of the men who was arrested in the lines next day with a chhatra and three others were reported to be also in the visiting lines. Patrols were sent out to arrest them.

Mahan Singh gave corroborative evidence with regard to arrival of men at Karachi, the transfer of the depot to Ferozpur, and various incidents which occurred at Ferozpur as deposed to by Jamadar Buta Singh.

The cross-examination of approver Udham Singh by Counsel for defence was proceeded with.

BOMBAY.

Proposed Hindu Intercaste Dinner

BOMBAY, November 30. Among the various engagements of the Christmas week will be a Hindu intercaste dinner on a big scale. A strong committee has been formed with Sir Narayan Chandavarkar as President. Hindu ladies and gentlemen belonging to various castes and having a respectable position and status in life, will be invited to take part in the dinner.

The Great Cricket Carnival.

Fuller Particulars.

BOMBAY, November 30. Arrangements for holding the great Cricket Carnival are proceeding apace and different Selection Committees are leaving no stone unturned to get together the strongest possible teams. Lord Willingdon who will be skipper of the English team is taking personal interest in the arrangements and it is expected that the team which will take the field under His Excellency will perhaps be the strongest that ever represented English cricket in India. No less than five professionals are included in the team which will also contain famous amateurs like Major Greigh, Captain Coldie and Mr. Simms. To meet a strong combination such as this the Indian Selection Committee are sparing no pains to get together the best available cricketers in the country and it is gratifying to note that Major K. M. Mistry, the best allrounder in India has accepted the invitation to come down to Bombay to participate in the fixture. The Committee are awaiting replies from Saleh Mahomed Khan of Cashmere, Khan Mahomed of Aligarh, Nazir Hussein of Amritsar and two or three others from Up-country before making final selections.

H. H. the Jam Sahebarrives in Bombay from England by the next mail steamer and it is very likely His Highness will be the Captain of the Indian Team. Failing him the side will be skippered by Major Mistry.

Judging from the great interest with which the fixture is looked forward to and from the number of applications to be allowed to pitch tents on the maidan which Mr. Jackson, the energetic Secretary of the Bombay Gymkhana, and the public Works Department, are receiving from local clubs, a record attendance is expected far exceeding that seen on any previous occasion of big international fixtures in the city.

Her Excellency who is President of the Ladies Branch, Bombay Presidency War and Relief Fund for benefit of which the fixtures have been arranged is also taking great interest in the arrangements on the social side. Her Excellency will grace the occasion with her presence throughout the Carnival, and will treat the players and a few distinguished outsiders to tea during the four O'clock interval everyday of the tournament. The first match of the Carnival between His Excellency's side and the Indian Team will commence on the 13th December, while the second match which is between the Parsis and the Hindus will begin on the 16th December. Teams for the Parsi-Hindu match will practically be the same as played at Poona last September.

Specie Bank Auditors. Each Pays Rs. 7500 to Liquidator.

BOMBAY, November 29. At the High Court to-day the Hon'ble Justice Macleod passed a consent decree in the suit filed by the Indian Specific Bank (in liquidation) against the auditors of the Bank, Messrs. K. S. Aiyer and V. R. Mistry. The claim was for 27 lakhs for alleged breach of duty and negligence in certifying the correctness of accounts of the Bank examined by them. By consent both the defendants agreed to pay Rs. 7,500 each in full satisfaction of the Bank's claim. The Decrees were passed accordingly.

St. John Ambulance Association. Bombay Divisions Inspected by Sir P. Lukis.

BOMBAY, November 29. Sir Pardey Lukis, Director-General of the Medical Service in India, presented Long Service Medals and Badges to the Parsi division and inspected the Bombay corps of St. John's Ambulance Association yesterday, when all divisions, comprising the Parsi, Hindu, Jew and European Nursing Divisions 170 strong, took part in the parade and demonstration. Sir Pardey Lukis congratulated the Brigade and Mr. H. C. Clark, their District Superintendent, for the valuable services rendered by the Brigade, especially since the commencement of the war in unloading hospitalships and transport of the sick. He also conveyed the expression of thankfulness of the Governor, Lord Willingdon, for the Brigade's efficient and valuable services to the sick and wounded during the past fifteen months. Sir Pardey Lukis said that he had just accepted the office of the Commissioner for St. John's Ambulance Brigade Overseas in the Empire of India. He thought this would, without depriving the various District Superintendents and Assistant Commissioners of their powers of interfering with the internal management of the various brigades, co-ordinate the work of the Association, placing the brigades on a firm basis with a view to future development which would be advantageous not only to the Order of St. John, but to the whole British Empire.

CENTRAL PROVINCES.

Medical Bogus Degrees Bill. A Memorial from Private Medical Graduates.

NAGPUR, November 29. A memorial was adopted at a Conference of representatives of private medical graduates on the 16th instant to be submitted to the Viceroy, setting forth reasons against placing the Indian Medical Bogus Degrees Bill on the Statute Book, and asking for the exemption of graduates already in practice or just entering practice from the provisions of the Bill.

SIND.

The Mahomedan University. Decision of Meeting of Sind Mahomedans.

KARACHI, November 29. A meeting of the Mahomedans of Sind was held in Karachi to consider the University question. Mr. Chagla described the split at Aligarh. He testified that out of 87 delegates 30 were for accepting a charter on the lines of the Hindu University and 31 were for postponement of the question till after the war, but the 30 declared themselves to be 36, and both parties rushed to be Press and issued pamphlets. He now moved a resolution, expressing the deep pain of the subscribers at the split and calling on the Raja of Mahmabad to restore harmony, which was carried unanimously.

Haji Abdullah Haroon moved that no further steps towards obtaining a University be taken till after the war. He said that a University on the Hindu lines would not provide the religious education for which the poorest Mahomedans had subscribed. The 30 or 36 gentlemen who voted at Aligarh, for the Hindu pattern had no right to speak for seven crores of Muslims.

Mr. Abdul Hamid Khudakann said that the leaders of the Mahomedans at the Conference at Aligarh had behaved like the notorious councillors of the Hyderabad Municipality.

Mirza Jalaluddin, Barrister-at-law, said education without religion was useless.

The resolution for the postponement of the whole matter till after the war was carried unanimously, and a further resolution was added that if nevertheless the matter should be proceeded with, the Hindu pattern University should on no account be accepted.

Twenty Prisoners Escape. Detailed Report.

KARACHI, November 29. The Jacobabad correspondent of the "Daily Gazette" reports that a prisoner in Sibi jail asked to see the Daroga to make a complaint and took advantage of the door being half open to rush through. Other prisoners instantly followed suit and the rush through the open door was so quick and so strong that the exit could not be stayed. One of the escaping prisoners seized a gun from a policeman on duty and other ran to the arms room which was locked. They tried to break the lock, but were not successful. They next rushed to the office and tried to force the ammunition room, but again failed. Faded in their efforts to secure arms and munitions they made their way out of the jail without further harm and fled towards the mountains. Meanwhile local officers and armed Police assembled and gave chase and fired. Five of the fugitives are reported to have been killed and five wounded and caught. The remainder numbering about ten escaped.

SOUTH INDIA.

The Late Sir P. M. Mehta. Memorial Meeting at Secunderabad Mrs. Sarojini Naidu Speaks.

SECUNDERABAD, November 29. At a memorial meeting held in Bai Poozshai Hall, Secunderabad, last evening Mrs. Sarojini Naidu the Chairman said that they were met to mourn the loss of a great man and that if proof were wanted at any time as to the unanimity of feeling at the loss it could be judged from the list of names on the programme representing all races and creeds which would emphasise that India was no longer a geographical expression. He was a great figure in the Bombay Presidency and represented the vitality of the nation. To some he was a Parsee but to others he was an Indian figure, proud to be an Indian, never afraid of popular displeasure or censure. He was not exactly what some called him the apostle of righteousness but the one man who laid his life at the altar of his Motherland. His one great lesson to India was his indomitable courage. He was made of the stuff that would die but not yield when he said: "I stand to represent the country's honour." He was loyal to his friends, generous to his foes and a zealous citizen.

Mr. K. H. Judge proposing the resolution of condolence said that India had lost one of her greatest sons and a void in the Indian political world had been created which could not be filled. The political life of Bombay for 40 years was the work of Pherozeshaw Mehta. He rose to fame and fortune not by the ways of ignoble flattery but by sheer force of personality. Many rose by licking the dust of power. He had the greatest contempt for such men. He was the most loyal British subject and he showed his loyalty by his words and deeds. He gave out hard intellectual blows but bore no man any illwill or malice. He was an example for all time to come of fearless independence and lofty genius.

The Reverend Mr. Lamb in supporting the resolution said that an occasion like this would not be complete unless appreciations were given by every race and creed and he thought that it was as an European he was allowed the privilege of addressing the meeting. Though not personally acquainted with him yet during the time he had been in India he had been familiar with his works and that two things had struck him (the speaker) forcibly, firstly, that a large measure of Mehta's success was traceable to the land from which he came. In his College life it was at the feet of English Professors that he sat. His political activity was mainly the result of such a training. Secondly though a man of great capacity he chose to limit himself in his opportunities to the somewhat smaller theatre of Bombay. That was one of the greatest features of his life. The political education of the nations of the West was the education of the life of the city. The greatest opportunity was to be found in the town in which they lived. We could best fulfil our destiny in the town in which we were born. It was a good augury that the lives of Gokhale and Mehta should leave a tradition of selfless career that would carry on the great spirit that had been shaping India these 50 years.

Rao Bahadur Krishnanachari in supporting said that Sir P. M. Mehta throughout his life had insisted on honesty and straightforwardness in political life and quoted instances to show the fearlessness of the man and the principle that had guided him throughout his life.

Mr. Syed Hussain Bilgrami said he was a King among men. His memorable speech on the Arms Act would ever be remembered. Had it been adopted by the Government there would have been millions of men to contribute to the present war. He said that Mehta reminded him of those political giants in English constitutional history who had left imperishable impression upon the people and exhorted the audience to follow in his footsteps and to look upon him with pride.

Khan Bahadur Abdur Rahim said:—In a few words I wish to pay my tribute of respect. Pherozeshaw Mehta was not known to many of us personally but we do know his life and work. Not parochial in his sympathies or sectarian in his views he did not dream of the moon leaping into the lap of India. Unlike many who rest on their oars after a certain amount of exertion and fame he worked incessantly throughout his life. He began his political labour at a time of suspicion. His share in the making of Indian politics was not direct as in the case of others. As a debator he stood

foremost incisive and unsparing. He combined in himself the three great qualities of courage, character and culture. He was a high constitutionalist. Whatever his faults might be and no man can be without them but when all are forgotten he would still be handed down to posterity as one who had supported India in the extreme hour of her need."

The Reverend Mr. Israel in supporting the resolution said that as an Indian Christian he would voice forth the genuine, sincere and heartfelt sorrow of the Indian Christian community as a whole. In Biblical language he would say that a great leader had fallen.

The second resolution that a copy of the first be sent to the bereaved family was proposed by Mr. Sorabji Pestonji Kanga, seconded by Dr. K. Jewarji and was supported by Mr. Manikshaw Chenoy.

Mrs. Naidu in conclusion, said that he was a Prince of the country and of intellect and closed by saying in an impassioned tone which thrilled every heart that heard her "Who can sufficiently extol the sweetness of the man and that invincible sense of chivalry. Who will sum up the tenderness of his heart that made him the champion of Women? Who will sum up his chivalry the grace of head and heart that was so rarely combined in him? He was the golden link between the experience of the older and the enthusiasm of the younger generation."

Governor at Trichinopoly.

Reply to Addresses.

TRICHINOPOLY, November 30.

Replying to addresses from the Trichinopoly Municipal Council, District Board, District Association and the Mahammadans, H. E. the Governor said:—

GENTLEMEN

The addresses which you have been good enough to present me unite in emphasising the eventful past of the town of Trichinopoly and its historic importance as a seat of dynasty after dynasty of rulers. It is not perhaps difficult to discover the reasons why this should have been so. It is owing doubtless to its situation that Trichinopoly has thus attracted the attention of generations of rulers as a suitable stronghold or administrative centre. Situated almost on the banks of one of the great sacred rivers of India it could not fail to be a place of considerable religious importance. Placed again midway in the fertile valley of the cauvery and commanding in one direction the delta, in another the approaches to the rich districts of Coimbatore the plateau of Mysore and the west coast itself and in yet another the roads towards Madura and Tinnevely, it has inevitably been in all ages a place of considerable military and economic importance. No doubt in older and more stormy times, its rock fortress was a source of special attraction, but in these latter days more prosaic consideration of business and trade have led to a similar result, and Trichinopoly has now for many years been constituted the principal railway centre of the southern portion of this presidency.

I have long anticipated with pleasure my visit to your important and ancient town and Her Excellency and myself look forward to gathering during our stay here impressions of singular and lasting interest. I need hardly say that of those impressions not the least pleasurable will be the recollection of the warm and cordial welcome which you have been good enough to extend to us and for which I beg you to accept our sincerest thanks.

The subject of the war is naturally uppermost in the thoughts of all of us at this time and finds prominent place also in your addresses. This is scarcely the place or the occasion on which to enter into a detailed survey of events to draw conclusions or to attempt prognostications of the future. It is perhaps sufficient to say that if the war has demonstrated the immense power and efficiency of the German Military organisation it has proved with no less force the inexhaustible resources of the allies in men and money, their unshakable solidarity and their determination to achieve lasting victory and enduring peace. I am not one of those whom the recent developments in the Balkans have disposed to despondency, for I am convinced that these events are but an episode in the great drama and will not affect though they may delay the ultimate result, and I entertain no misgiving as to what that result will be. Here, in this Presidency, thanks primarily to the sea Power of England, the war has made but slight disturbance in our lives. It is the more necessary to bear in mind that we too must bear our share in the stress of the struggle, and that it will be borne loyally, cheerfully and patiently, no one who has observed public events in India during the past 16 months can doubt. In what manner we shall be called upon to bear it, I cannot say, but it is at least certain that for sometime to come it will be necessary for the Government rigidly to curtail their expenditure and to withhold assistance for many schemes of improvement, to which in ordinary times they would gladly have rendered aid. It is inevitable that this should cause disappointment, but I feel sure that this disappointment will be readily borne as part of the sacrifice to be made for the cause of the Empire.

Gentlemen of the Municipal Council—I have to acknowledge with pleasure the thanks which you have expressed to Government for the aid rendered in connection with the water supply scheme of Trichinopoly and the neighbouring villages. As the history of the scheme shows considerable difficulties have presented themselves since its inception and more than once I believe the works have suffered material damage from floods in the Cauvery. I am advised that upon the whole the capital expenditure to date has amounted to about 8-96 lakhs of which the Government has contributed somewhat more than one-third. The problems of protecting the works from flood damage and of augmenting the supply have, I believe not yet been fully solved and only last year additional experimental works were sanctioned by the Municipal Council. In this connection as the result of these investigations detailed plans and estimates are now under preparation and will in due course be submitted for your consideration and that of the Government. In the meantime I observe that the supply available though perhaps it leaves something to be desired, is yet fairly plentiful for the existing average quantity after deducting that furnished to the railway amounts I am informed to 17 gallons per

head per diem as against a maximum of 15 gallons which the scheme originally contemplated and it may be hoped that by strictly controlling wastage and by restricting with this object the extension of private unmetered house connections it may be possible to ensure even on the present basis a satisfactory supply. The question whether the arrangement made some years ago with the railway company is the best that can be devised in the interest of the town is one primarily for the decision of the Municipal Council. There is I fear no prospect that the Government will be able at the present time to intervene by a grant or a loan of the capital sum required to buy out the railway company, nor so far as I can judge is there any pressing necessity to do so. A further suggestion had been made by the District congress committee namely that resort should be had to the tanks for drinking purposes. I question whether such a step is desirable for I understand that the enforced return to the use of these tanks owing to the failure of the piped water supply led in 1904 to the only severe outbreak of cholera which the town has experienced since the piped water supply was introduced.

The question of drainage is also alluded to in the address and touched on in that of the District Association. It is I fear scarcely less difficult and costly than the water supply at present. However I am unable to deal with it at length for it is only in the stage of investigation but I trust that when the time comes it may be possible to devise means for financing it satisfactorily. It is my hope although the present conditions are not favourable that your expectations of a new and up to date hospital for the town may yet be realised. The scheme, however, is still in the initial stages and its cost has yet to be accurately ascertained. When it is done the question of ways and means will come before the Government. I am unable, however, to hold out a hope that Government will relieve you of the whole of its maintenance. The general policy of Government in respect of these institutions was fully explained in May last in the Legislative Council, and I can here only refer you to those discussions.

I recognise with pleasure the interest which your address and that of the District Association have displayed in respect of town extension and the relief of congestion. I can assure you that when the various schemes, numbering no less than 6 come before Government they will receive our most careful consideration. It is, I think, proof of our sympathy with your needs in these directions that Government have already given a grant of Rs. 164,000 for town extension and over half a lakh for kindred improvement, such as widening the lanes and similar measures. You have, I think, rightly directed your attention in the first instance to the relief of overcrowding among the poorer classes whose need is the greatest. Later on no doubt it will be proper to devote attention to those in better circumstances and to take up schemes of a less pressing but more remunerative character.

Gentlemen, of the District Board:—You urge and here your views appear to coincide with those of the District Congress Committee and District Association the question of strengthening in various ways the elective element and of having recourse in increasing measure to non-official agency in the management of Taluk Board affairs. The former matter is one which is at present engaging the attention of Government in connection with the revision of the Local Boards Act. I will not therefore dilate further upon it here. With reference however, to your suggestion that the elective element in Taluk Boards may be raised from one half to two-thirds I may observe that the latter is already the existing statutory maximum and the question appears to be whether under existing conditions it is possible or desirable to work up to that maximum. If after mature discussion you decide to approach Government on the subject your representatives will receive careful examination.

Before passing to the remaining addresses let me in conclusion thank you sincerely on behalf of the subscribers to the Madras War Fund for the support of the Hospital ship "Madras." I share cordially your hope that when happier times return I may be privileged to join in your rejoicings on the conclusion of a victorious and lasting peace.

The provision of drinking water for cattle is another point to which you draw my attention. You ask for a provincial grant for this purpose. I am not however aware that the cattle in this district suffer more than in other districts and I would suggest that this object is one which may suitably be provided for by private benefaction. If, as I hope may be the case, the system of village panchayats proves a success the provision of water for the cattle will properly fall within the scope of their activities. There seems to be some doubt whether the system of control over the irrigation channels in the bed of the Cauvery which I understand are distributed partly between the revenue department and partly between that of the public works has worked as satisfactorily as could be desired. I shall be glad to draw the attention of the departmental authorities to the matter and to consider carefully on their full report whether an improvement can be effected. Your suggestion for a special duty collector with an officer of the public works to advise him will be duly considered in that connection.

Gentlemen of the Mussulman Deputation:—I thank you heartily for the cordial welcome which you have extended to Lady Petland and myself it gives me special pleasure to meet you on this occasion and to receive your assurances of loyalty and the expression of your desire for the early success of the British arms in the present war. The position of the members of your community in this country has been emphasised in some degree by the entry of the Turkish Empire into the conflict in opposition to Great Britain and her Allies and it is proof not only of the staunch loyalty of the Mussulmans of India to the throne, but of their sound sense of political right and justice that they have not been misled, as I fear the Turkish Government have been misled by the machinations of our enemies into sympathising with the cause of the German powers in this conflict. The attitude of Muslim India at this crisis must command our highest admiration sympathy and respect. I thank you most cordially also for the support which you have been offering and proposed to offer towards the Hospital Ship "Madras" which has earned on all hands such golden opinions by the good work she has done in relieving our soldiers.

Coonoor Abduction Case.

Bail Granted to Mrs. Newman.

COIMBATORE, November 30.

Mr. Waller, Sessions Judge, granted yesterday evening bail to Mrs. Newman, 2nd accused in the Coonoor Abduction Case, in her own recognisance of Rs. 500 and 2 securities on Rs. 1,000 each.

Bezwada Rate Payers' Meeting.

Prayer to Grant Privilege of Electing Chairman.

BEZWADA, November 29.

Bezwada Ratepayers assembled in public meeting held this evening in the Ram Mohan Library Hall pray the benign Government to confer immediately the privilege of electing Chairman on the Municipal Council and to postpone the nomination of the Chairmen pending disposal of this prayer. The Chairman of the public meeting Mr. D. Madhava Rao High Court Vakil Bezwada.]

Coimbatore Municipal Chairmanship.

Ends in a Fiasco.

COIMBATORE, November 30.

Messrs. Venkatawami Naidu, Arokiasami Pillai and P. K. Ramakrishna Iyer having withdrawn their candidature for election for Municipal Chairmanship, there were left only Messrs. Narayana Sastriar and Sambandam Mudaliar in the field. At the meeting held this morning in the first ballot, Mr. Sambandam got ten votes and Mr. Sastriar nine. In the second ballot, Mr. Sambandam got 11 votes and Mr. Sastriar 8. Neither of the candidates getting the required number of votes the election ended in a fiasco.

BRIEF TELEGRAMS.

Lady Willingdon paid a visit to Lady Mehta on Sunday afternoon.

The Maharaja of Durbhanga visits Sind shortly and is expected at Sukkur on the 10th December.

Seth Durlavdas Savamje, a Kapole Bania merchant, has given Rupees thirty thousand for fostering education among his community.

The Western India Turf Club Bombay has contributed Rs.25,000 through Her Excellency Lady Willingdon to the Womens Branch, Bombay Presidency War and Relief Fund.

His Highness the Maharaja of Jodhpur entertained His Excellency the Viceroy and party at a dinner at Degana last night, H. H. the Maharaja Sir Pratap Singh also being present.

Delegates to the All-India Moslem League session will be entertained by the Committee of the Indian National Congress at a garden party when the two bodies meet in Bombay next Christmas.

The Gokhale Memorial Fund Committee met at Nagpur on Sunday at Dr. Gour's Bungalow and appointed the Hon'ble Rao Bahadur Kelkar of Balghat to visit Raipur and Chhattisgrah division generally for raising funds.

All-India Weather.

SIMLA, November 29.

Weather has been dry except for a few falls of rain in South Peninsula. The principal amounts are:—Calicut 1½ inches and Tinnevely 1.

Conditions remain slightly unsettled in the extreme north of India.

Forecast:—No important change.

LATEST TELEGRAMS.

ALLAHABAD, November 30.

LONDON, November 28th:—"The Observer's" Athens correspondent quotes a telegram from a good source in Constantinople stating that proclamations have been distributed to the army and placarded at stations running "Brothers, in the name of God turn arms against the Government which is leading the country to the brink of an abyss."

Other message indicate the anxiety of Bulgaria lest Turkey should retain Thrace. ("Pioneer Cables")

According to the "Petit Parisiens" Salonika correspondent seven Turkish divisions are at Sudi and one each at Mustapha Pasha, Varna and Burgas. ("Pioneer Cable.")

The Times Balkan correspondent says that the Bucharest Germanophile League of National Unity endeavoured to hold a public meeting at Siatina. The crowd outside the station compelled the delegates to be refused admission to the hotel. They broke the windows and threatened to storm the hotel. The delegates hastily returned to Bucharest. (Pioneer cable)

LONDON, November 29.

The Peninsular and Oriental Steam Navigation Company's yearly report shows the balance of half a million Sterling of which seventy eight thousand has been carried forward. The Report records the loss of the 'Nile,' the 'Nubia' and the 'India'. The cost of the last named falls on the Government as she was requisitioned. Two older steamers the 'Arcadia' and the 'Oriental' have been sold. Running expenses have enormously increased. Rates of charter for vessels commanded have been very moderate while insurance against war risk costs quarter of a million. The Company suffered serious loss in the fall of securities in which the reserves were invested. Two mail steamers under construction will not be completed for a considerable time as builders are occupied on Government work. Instead of investing in new tonnage the Directors placed the money in the War Loan and Treasury Bills.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల దీపావళివనూళ్లు.

బంధువులండి ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల కార్యదర్శి డాక్టరు భగీరాజుపట్టాభి తారాయ్య గారిట్లు మా పేర వ్రాయుచున్నారు.

డి. సరిసింహారావుగారు వ్యవసాయసంఘము తాడేపల్లి గూడెం 20-0-0, కే. నువ్వారావుగారి కళాశాల ద్వారా ఖర్చు 30-0-0 బంధండి శ్రీనివాసరావుగారు బరహంపూరు 0-0-0 వాసిరెడ్డి వెర్రయ్యగారు గంధి పుస్తకభాండాగారము (వెసిరెడ్డి) వేల్పూరు 20-0-0, వెంపల్లి గౌరీశంకర్ గారు, యెం. వామయ్యగారు, యెం. బాసకి రామయ్యగారు వస్త్రరామోద్రాపాడగిం. 0-0, పినూకృష్ణారాయణ కళాశాల ద్వారా కాలవరం 20-0, మా నేల్లి మార్కెట్ కళాశాల గుంటూరు 20-0-0, కే. నువ్వారావుగారు కాయూరు లోట్టెల్లూరు, గి. 20-0, కొండా వెంకటప్పయ్య గారు గుంటూరు 20-0-0, టి. యల్. విశ్వనాథంపిల్లగారు బెంగళూరు 0-0-0, నండుల నరసింహంగారు తిరువూరు 0-0-0, పి. యల్. నరసింహారావుగారు నరసాపురం 20-0-0, తులపాటి వీరభద్రారావుగారు నందిగామ 30-0-0, కే. వెంకటరామరాజుగారు తిరువేంద్రగిరి 0-0-0 ఎల్. ఎల్. నరయ్యగారు బాగ్గిపాటిగూడూరు బాపట్ల 20-0-0 మొత్తము కనూలయిన 202-0-0.

ఆంధ్ర దేశ భౌగోళిక గాఢరంఘము.

కార్యనిర్వాహక సభ.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయసంఘము కార్యదర్శి గాట్లు మా పేర వ్రాయుచున్నారు:—

ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగారసంఘము కార్యనిర్వాహక సభ 21 తేదీన గుంటూరు పట్టణమున “ఎం.ఎ.ఎస్. లిటరరీ అసోసియేషన్” మండలివారు జరిగినది. ఈ సమావేశము జరిగిన రోజున సభిజనాది సభ్యులంగీకరించిరి. తెనాలి తాలూకాయందు గ్రంథాలయ ద్వయ వ్యాప్తిని గూర్చి పరిశీలనకు సత్తెజల్లి మామయ్యగారిని సంచార కార్యదర్శిగ నియమించుటకు వారి ఖర్చులకు గాను నెల 0 కి రు 2-0-0 వంతు ఒక సంవత్సరమువరకు సంఘముయొక్క సామాన్య ద్వితీయముండి ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. ఇందులకు ఖర్చు పెట్టుటకు గాను పిలయ్యశంకరకు ప్రత్యేక చందాలను కనూలచేయుటకు కార్యదర్శిగారిని కోరిరి. ఈ సంఘమునకు ప్రయోగపరుచుచున్న గ్రంథాలయ స్వస్వమును నిర్వహించుటకు తగిన ధనమును ప్రత్యేకముగా కనూలచేసి, ఆ సామాన్య సంఘముయొక్క సామాన్య ద్వితీయములో చేర్చుటకు ముందు చుటకును, అందలి ఆదాయస్వముల వినియోగము ప్రత్యేకా నిర్వాహకమున కేర్పరచిన ఉపసంఘమువారే నిర్వహించుటకు తీర్మానించిరి. గోదావరిజిల్లాలో గ్రంథాలయద్వయమున వ్యాపకతీయములకు పరిచేయుటకై అద్దకి సభ్య వారాయణకర్త గారిని సభ్యులు కోరిరి.

ఉప్పు ధర.

ఉప్పు సకలజనులకు ఉపయోగమైన పదార్థము. భాగ్యవంతులకంటె బీదలకు మిక్కిలి తీవ్రవాధా మైంది. హిందూ దేశమున మొన్న నిన్నటిదాక బీదలు ఉప్పు కొనుటకు అవసరములేక చాటి నెలలలోని చుట్టిరి కండి ఉప్పుచేసికొని ఉపయోగించెడివారు. హిందూ రాజుల కాలమున సర్వజనోపయోగమై సర్వకాలావసరమైన ఉప్పు ప్రజల కంటె ధారాళముగా లభించెడిదో దీనివలన మనము గ్రహించవచ్చును. ఉప్పుయొక్క ఉపయోగమును గ్రహించియే కిరీ ఎడ్వర్డు చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేక సమయమున ఉప్పుపన్ను తగ్గింపబడి ప్రజలకు చాల ఉపకారము చేయబడినది. అది మొదలు పేద సాధు ఉప్పు కరవులేక యథేచ్ఛగా అవధించుచుండిరి. ఈ సమయముల నెందుచేతనో ఉప్పుధర పెరిగినది. ఇదివరకు ఆరు పం చాలిచ్చేవారు. ఇప్పుడు నాలుగున్నర పంచాలు మాత్రమే యిచ్చుచున్నారు. ఉప్పుధర పెరుగుటకు అనేకుల నేక ప్రకారముల చెప్పుకొనుచున్నారు. యుద్ధము కారణముగా దొంతకమువారే పన్ను మరల హెచ్చించినది కొందరకుచున్నారు. వర్తకులే అన్ని ధరలతోటిసాటు దీనిధరకూడ హెచ్చించి లాభము తీయుచున్నారని కొంద రివచున్నారు. వర్తకులే ధర హెచ్చించినందుల దొంతకమువారు విచారించి యట్టి యుద్ధములు ప్రజలకు చేయుటకు కట్టుబాటు చేయుచుటకును దొంతకమువారే పన్ను హెచ్చించినందుల నిరుపేదలకు మిక్కిలి తీవ్రవాధామైన ఈ ఉప్పుపన్ను తగ్గించి ప్రజల కృతి

జ్ఞతకు పాత్రులగుటకును కోరుచున్నారు. ఉప్పుకొలతలో ప్రజలకు అక్రమము జరుగ చున్నది. కొలగాని నేర్పు కొద్ది కొనువారికి అవ్యాధము కలుగుచున్నది. ఈ అవ్యాధమును గ్రహించియే ఉప్పుకొలిచి అమృతాదనియు తూనికతోనే అమృతమనియు ఈ సమయ కాలింపియున్నారు. సామాన్యముగా అన్ని ఆంగ్లలోను ఉప్పు తూనిక ప్రకారమే అమ్ముచున్నారని దోసెంతో తెచ్చి విక్రయించు వర్తకులు కొంత నే అమ్ముచు ప్రజలకు చాల దండుగ కలిగించుచున్నారు. దొంతకమువారి విషయమును గూడ విచారించవలయును. కాసన నిర్మాణ సభ్యులను ప్రతినిధిపంతులను ఈ విషయమై ప్రజలకు సేవచేయుచు గాక:— ఒక పత్రమును.

గ్రామపంచాయతులు

కృష్ణాజిల్లా సంఘ కార్యదర్శియగు కేమూరి వేంకట నువ్వారావుగారు బంధువులండి మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

గతసంచికలో నొకరకము పంచాయతులను గూర్చి వ్రాసినది. నెం 01000 కు గవర్నరు మెంటు అడ్డు 0-00 పే రాలలో 3000 జనాభాతో గ్రామముల విషయమున కొన్ని షరతుల నవలంబించుటకు తమ మార్గములను వివరించుచు న్నారు. ఇది భాగ్యవంతుల అక్షయ సుబంధించి పంచాయతులను గూర్చి విధింపబడినది. ఈ లాటి పంచాయతుల కు విశేషలాభము కలుగ నేరను. కాని యేమియు లేదంటు కంటె నీవిధముల పంచాయతుల నైనను ఏర్పరచుట కొంత వరకు లాభకరములకు సరిచుచున్నది. వీరిలో అయిదుగురికి తక్కువ తేటండ మెంబర్ల నేర్పరచవచ్చును. తనా తీరుదారు లేక డివిజన్ అఫీసువలన నేర్పరచబడి సభలో పెట్టి మెంబర్ల నెన్నుకొనవలయును. మెంబర్లు మూడుసంవత్సరముల కొకతూ యెన్నుకొనబడుదురు. వీరికి గ్రామ మునగ్గ చెరువును గానుండును. ఏమెంబర్ అయినను చెరువంత గలిగి యుండినాని పని నెరవేర్చలేనివా డయినప్పుడు గాని డివిజన్ అఫీసు వలన తొలగింపబడ వచ్చును. వీరు నెరవేర్చగల యంతము లెన్నియున పాటకువ్వక, టీకాలు వేయించుట, కొద్దిపరిమితుల పంట, మార్కెట్లు, సంతలు, బండెల దొడ్లు, పాతకాలగృహములు, చెరువులు, చేపలయెలములు, పశువులు నిలిచే పంటములు, నూర్చిడి ప్రదేశములు ఇతర గ్రామనైతములు నీటికొరవల కుడిచురమ్ముతు షకువులు మేము ప్రదేశములు వంటసరుకు నిచ్చెడి గ్రామ అధిపులు.

మరియు నెవ్వరు నైన పంచాయతులు దున్నప్పిరవ్వ జూపు నెడల జిల్లా కలెక్టరుగారు విలుపుదల చేయవచ్చును. పార్టీలు లేనట్టియు కొంచెమైతము తగ్గింపబడియు కనూల జనపుటకు తమ తెలివితలులను దున్నట్టియు గానియునులక మాత్రమే తెలియపరచుటకు కోరియున్నారు.

క్రియ:లో సిల్వర్ కేసుల తీవ్రమానముల నీలాటిపంచాయతుల కొప్పగించుటకు గవర్నరు మెంటు వారు సమ్మతించలేదు ఈ విషయమున 01000 సంవత్సరం మద్యము గ్రామ పంచాయతీ రెగ్యులేషన్ నుబట్టియు, 01000 సంవత్సరం మద్యము విలేజ్ కోడ్ల అప్రవచనంబియు, నేతగ సభల నేర్పరచుట యంతిమని గవర్నరు మెంటు వారు తెలియపరచిరి.

ప్రస్తుతమున గ్రామమునకును ప్రతియొక్కోయొకరునకు యెన్నుకొన వూడబడుట చాల భావనీయు, ముందు తమ మర్యాదగల వారి నేర్పరచుట యావశ్యకమనియు వ్రాసియున్నారు. వెరివ యములను చక్కగ గమనించి దేశభిమానముగల గ్రామములందరు సమకాలి చాల గ్రామములందు పంచాయతుల నేర్పాటుచేసికొని, దురభిమానముల వదలి వ్యాధిప్రవర్తనో ప్రభావరహితము సుఖపురు, సత్కీర్తి చెంది మాతృభూమిని కొంచెమైనను తీర్చుకొనుటకు ప్రయత్నింప గోరుచున్నాను.

స్వదేశీ ఆందోళనము

ధనవంతులు చేయవలసినవి (మంగిళూడి వేంకటేశ్వరగారు)

స్వదేశీ స్వదేశీ యని పత్రకలలో మన మెంత ఆందోళనము చేసినను ఒక్క యంత్రకాలయైనను స్థాపించి ఫలితార్థమునకు తీసికొనివచ్చిన గాని ప్రయోజనములేదు. అందుకేను చేయువారందరును విద్యార్థులుగా గాని ధనవంతులు గాను, కేవల విద్యార్థులతో ఈ ప్రయత్నము సాగునది కాదు. వస్తుయంత్రకాలల విషయము బాగుగా ధనవంతుల తలకెక్కింప

వలయును. వారిని సమ్మతించ జేయవలయును. “ఎన్ని కలులులు చెప్పినను గిడ్డెను కొట్టుటగా” వచ్చుట మన మెన్ని మాటలు చెప్పినను ఎన్నివిధముల బోధించినను లాభము కచ్చునని నిదర్శనములు చూపిననే గాని అవియెల్ల ధనవంతుల కెక్కలు. వారీవట్టిమాటలను నమ్మి క్రొత్త వ్యాపారములలో దిగరు మాటలు చెప్పువారము మనము. పెట్టెలోని డబ్బుతీసి పెట్టుబడి పెట్టువారు వారు. మనకున్నంత చొరగ వారి కుండడు. అది వారిభాగముగాదు. వారి పట్టికీటిలో నుంచిన విద్యార్థులకు భాగమే యని చెప్పకతప్పును. ఇంతు కిచ్చుచు వారిని నిందించినను మనము నిందించుకొన్నను ఫలములేదు. దీని కొక్కటే యుపాయము. ఒక్కటే ప్రతికీర్తియు. మారికై కొన్ని యంత్రకాలలు నిర్మింపవలయును. లాభము గనపరచుటయును ఎల్లరికి నమ్మకము ప్రబ్లింపవలయును. మారి యంత్రములు పెట్టుటకు విద్యార్థులకులగ్గ భాగము లేదు. ఇది యెట్లు పొసగును? దొంతకమువారిచుకు పూనుకొనవలయును. యంత్రములకు పెట్టుబడి పెట్టవలయును. లాభముదీని ధంతులకు దారి చూపవలయును. దొంతకమువారిచుకు పూను కొందురా? పూనుకొనునట్లు బలవంతము చేయవలయును ఇట్టి సందర్భ సీతిలో పాటకుల సాహాయ్యము లేక యేదేకమును స్వకృత్తిక రాజులయి. విద్యార్థులు దొంతకమువారిని యంత్రముల స్థాపించి మార్గదర్శకముగావలయునని కనువిర్యాణములను తోడ్పడవలయునని దేశభాగ్యమున నెంపొందింపవలయునని గట్టిపట్టుపట్టి కార్యము సాధింపవలయును. ఈ విషయమున దేశమునందంతటను గొప్పయందోళనము బహులు చేరవలయును. ఇట్టియందోళనము చేయుట నెరయు కా నేరను. ఇట్టిసందర్భములో సహాయము చేయుట దొంతకమువారికి విధి. అదివారి ధర్మధర్మము. అదిగిగాని అవ్యయినా పెట్టుదు. అను గుటలూమాత్రము భావముండగూడదు. దొంతకమువారిపట్ల తిప్పక మనమతోడ్పడుచు, దొంతకమువారికి ప్రస్తుత జరుగుచున్న ప్రపంచము నెట్ల తల్లడిల్ల జేయుచున్న మహాసంగ్రామమున భారతీయులు తోడ్పడినట్లు లెనమతోడ్పడిరి? అప్పుడును ప్రాణముల స్వస్వమును హిందూదేశము సామ్రాజ్యభక్తిచే సమర్పించినది. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునందలి భక్తిచేతనే ధరంపరాని శివతాతా మహావాధా భూమియమైన దూర దేశములకరిగి వ్యాధయతోడితమున ధారపోసి ఆంగ్లేయరాజ్య రక్షణమునకు కజకవచములై నిలిచియున్నారు. శ్రమంతులై మహాభోగలై నిత్యసౌఖ్యసంపదల నోలలాను మనమహారాజులు కష్టములను లరయక కటిబిల్లులై యుద్ధరంగమునకు వరురంగ బలసమేతులై యురిగి సర్వవిధముల సహాయపడుచు చక్రవర్తి మెప్పును బడయుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశమంతయు అధికారి వర్తమును హిందూదేశముల సామ్రాజ్యభక్తిచుందు తుణుతుణమును సందేహముల బుట్టించుచు విద్యార్థులను తగ్గింప బ్రతుత్తించుచును ఆంగ్లే హిందూ ప్రతికరణ సహి హిందువుల రాజభక్తి నిర్దుష్టమైనదనియు నిర్వాణమైనదనియు త్రికరణ శుద్ధిగా క్లాఫించుచు స్త్రోతావతములచేయ దొరకొన్న యా సమయమున హిందువుల పురోభివృద్ధికి తోడ్పడు ఇంతమాత్రము సహాయము దొంతకమువారు చేయజాలమందురా? ఎట్లు లండురు? ఆంగ్లేయులు దొంతకములకులన్న చిరకాల ప్రతివ్యక్త భంగము దెచ్చుకొందురా? వారీవచుచును తిప్పక మనకుసహాయముచేసితిమియు. ఒక్కయంత్రకాలను నిర్మించి లాభము చూపినచో మనదేశమెల్ల యంత్రకాలలతో నిండిపోదా? ఎవరు విత్తనము వేసిరో గాని పాపము ధాన్యయంత్రములు మనదేశమున నెన్ని నెలసినవి. రుచికారినించినచో మనకోమట్లు మరల వదలుదురా? ఒకొక్కసామానము ఒకొక్కయంత్రమును స్థాపించి యేడాదిలో ఊరూరు పల్లెపల్లె స్వదేశీవస్తువులతో నిండిపోదా? యుద్ధాంతరమున శత్రుదేశీ పదార్థములకు మనయంగ్లలో వోటు దొరకనివచ్చురా! దేశీయులారా! మా దిండుంత్రములు స్థాపింపు డు దొంతకమువారి వ్యాధయమున కెక్కునట్లు గట్టియందోళనము చేసి ఫలమును పొందుడు. ఈ సమయముమించిన నిట్టిసమయము మరల గా నేరదు. లెండు లెండు కనువిర్యాణమునకై కాయతలల ప్రయత్నింపుడు.

ఒక కఠినచిత్తుడైన భర్త:—బొంబాయిలో డక్కను కోడ్లలోనుండు మహాబాబుచెడ్డు అను హిందువుదొకడు అతని భార్య చెడ్డెడత గలిగియున్నదని సందేహించి తమయగా ఆ సెతో కయ్యులు లాడుచుండెను. ఒక బుధవారము నాటి రాత్రి ఆ బుధు గదితలపురు మూసవేసి ఆ మెను క్రింద బడద్రోసి ఒక కత్తితో ఆ మె ముక్కును ఛేదించెను. పిమ్మట అతడు పోగీను వ్రేడునుకు వెళ్లి ఆ ముక్కును దానిని తెగగొయలుకు ముపయోగించిన కత్తిని వారికి ఒప్పగించెను.